«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнындағы қабат қысымын ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына "Қоршаған ортаны қорғау" бөлімі бойынша ашық жиналыс түрінде өткізілген

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ ХАТТАМАСЫ.

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы:

Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, "Жарқамыс ауылдық округі әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі.

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы:

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнындағы қабат қысымын ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына "Қоршаған ортаны қорғау" бөлімі.

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы:

ҚР ЭГТРМ жанындағы "Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы" ШЖҚ РМК;

"Ақтөбе облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы" ММ.

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері:

Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а/о, Жарқамыс ауылы, Қаратөбе кен орны.

Географиялық координаталары: 47°55'30,87"с.е. 56°33'08,54"ш.б.

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: **Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, "Жарқамыс ауылдық округі әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі.**

6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері:

«IC Petroleum» ЖШС, БСН 201040025752, ҚР, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Астана ауданы, Өтеген Сеитов көшесі, 3В құрылыс, «Shabyt» Бизнес орталығы, тел:+7 (705) 604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz

7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері.

«ЗападныйПроект» ЖШС ҚР, Ақтөбе қаласы., 11 ш/а 13/45, БСН: 250440010725, тел. 8771-1842460,

aeg-87@bk.ru

8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт):

Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а/о, Жарқамыс ауылы, Орталық к-сі, 114А (Мәдениет үйі) мекен-жайында, қатысушыларды тіркеу 19/03/2026 13:30, офлайн режимде бастау 19/03/2026 14:00; аяқталуы 19/03/2026 15:00.

9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі **Қосымша 1** және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі **Қосымша 2** осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы **Қосымша 3** осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

11. Қоғамдық тыңдаулардың өткізілетіндігі туралы ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде мынадай тәсілдермен таратылды:
1)**Бірыңғай экологиялық порталда: https:/ndbecology.gov.kz/**
2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында:

Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru , expert_oos@mail.ru
3)Қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бараумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік – аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле- немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:
4) **«Жем-Сағыз» газеті, 2026 ж. 02.12. №6 (7866)** (газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін жәнежарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну)
Қосымша 4.
Эфирлік анықтама «Авторадио» Ақтөбе қаласы, Шығ.№14/2026, 12 ақпан 2026 жыл.
Қоғамдық тыңдауларды өткізу туралы хабарландырудың эфирлік анықтамасы Қосымша 4 берілді.(теле немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың бейне және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс) .
5) **Хабарландыру тақтасы: Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а/о, Жарқамыс ауылы, Орталық к-сі, 114А (Мәдениет үйі), Жарқамыс ауылындағы әкімдік ғимараты** мекенжайы бойынша.
12. Қоғамдық тыңдаудың төрағасы: Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс ауылдық округінің әкімі – Жұбаналин Асылхан Шоқанұлы.
Қоғамдық тыңдаудың хатшысы: Шынтас Нұрдаулет Асыланұлы.
Хатшыны таңдау туралы:
Қоғамдық тыңдауға қатысушылар саны: "қарсы емес" – 17 адам, "қарсы" – 0 адам, "қалыс қалды" – 0 адам.
(хатшыны таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың "қолдаймын", "қарсымын", "қалыс қаламын" деп дауыс бергендер санын көрсету.)
Регламентті бекіту туралы: "қарсы емес" – 17 адам, "қарсы" – 0 адам, "қалыс қалды" – 0 адам.
(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың "қолдаймын", "қарсымын", "қалыс қаламын" деп дауыс бергендер санын көрсету).
13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:

<u>Шынтас Нұрдаулет Асыланұлы "ЗападныйПроект" ЖШС жобалаушы мекемесінің өкілі, эколог.</u>

Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса **Қосымша 5** беріледі.

14. Қоғамдық тыңдау хаттамасының ажырамас бөлігі болып табылатын, мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдауды өткізу барысында қатысушылар тарапынан және бірыңғай экологиялық порталда қойылған сұрақтар мен ұсыныстар қосымшада ұсынылады.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі, құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар: Баяндамашы Шынтас Нұрдаулет Асыланұлы "ЗападныйПроект" ЖШС жобалаушы мекемесінің өкілі, эколог презентация түрінде толық көлемде ұсынды.

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаудың төрағасы

Жұбаналин Асылхан Шоқанұлы - Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс ауылдық округінің әкімі

Қолы: ____________________ Күні: 19.03.2026ж

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18. Қоғамдық тыңдаудың хатшысы

Шынтас Нұрдаулет Асыланұлы - "ЗападныйПроект" ЖШС жобалаушы мекемесінің өкілі, эколог

Қолы: ____________________ Күні: 19.03.2026ж

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Қоғамдық тыңдаулар өткізілгенге дейін және өткізу кезінде келіп түскен ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

р/с №	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс, "қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ")
1.	2024 жылы 11 тамызда болған қоғамдық тыңдауда сіз маған құжаттарыңызды алып, маған офиске келіп кетіңіз деп айтқан болатыныз, жұмысқа қабылдау туралы. Сіз уәдеңізге тұрып мені жұмысқа алдыңыз. Мамыр айының 14-не 1-ші вахтаға оператор болып жұмысқа бардым, 3 ай сынақ мерзімімен. Содан 3-ші вахтаны аяқтап, 4-ші вахтаға барған уақытта мені басшылық шақырып, келісімшарт мерзімі аяқталғанын айтып, жұмыстан шығатынымды айтқан болатын. Сол уақытта мені нақты қандай себеппен жұмыстан шығарғанын айтасызба? *Ауыл тұрғыны Бекболсынов Абзал*	Абзал, бұл жөнінде өзің жақсы білесіңғо, сіз ол уақытта 3 ай сынақ мерзімінде жүріп, сізде өз жұмысыныздың міндеттемелеріңізге байланысты сізде түсіктемелер болдығо, сіз өзініз жазған.Сол себепті 3 ай сынақ мерзімінен өте алмаған шығарсыз. *“IC Petroleum” ЖШС-ның өндіріс жөніндегі директордың орынбасары* *Айшуак Қ.Ә*	Ескерту алынып тасталды

Қосымша 1

Приложение 3.1.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 26421115001, Дата: 11.02.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: Раздел ООС к рабочего проекту "Система поддержания пластового давления на месторождении Каратюбе"

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс, улица Орталык 114А, дом культуры., 19.03.2026 14:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (5 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:
Жем Сағыз; Авторадио

(наменование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс, улица Орталык 114А, дом культуры.

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений)

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»
Товарищество с ограниченной ответственностью ""IC Petroleum"" (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urymbasarov.gasir@icpetroleum.kz,

Составитель отчета о возможных воздействиях : ТОО "Западный Проект"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Қосымша 2

Приложение 3.
к Правилам проведения
общественных слушаний

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 26421115001, Дата: 13.02.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №26421115001, от 11.02.2026 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:
«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Раздел ООС к рабочего проекту "Система поддержания пластового давления на месторождении Каратюбе", в предлагаемую Вами 19.03.2026 14:00, Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс, улица Орталык 114А, дом культуры.(дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».
«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»
Товарищество с ограниченной ответственностью ""IC Petroleum"" (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz,

Составитель отчета о возможных воздействиях: ТОО "Западный Проект"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Қосымша 3

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратобе кен орнындағы қабат қысымын ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына "Қоршаған ортаны қорғау" бөлімі бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы.

Өткізу уақыты: 2026 жылғы 19 наурыз, жергілікті уақыт: 14:00
Өткізу орыны: Ақтобе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а/о, Жарқамыс ауылы, Орталық к-сі, 114А (Мәдениет үйі)

№ р/с	Қатысушының аты-жөні	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц-байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	Урнибасаров Г.У.	„IC Petroleum" ЖШС Эколог. техникалық маман	87056046007	жеке	
2	Шынтас Н. А.	„ЗападныйПроект" ЖШС Эколог	87756566714	жеке	
3	Кадраяин М.Т	ТОО Мұрат А-ғиа - дир	87784628979	жеке	
4	Кудашков В.Б. К	Жарқамыс тұрғыны	8776.7906046	жеке	
5	Кулманов Н. Р	Жарқамыс тұрғыны	87053816137	жеке	
6	Маненов Ш. Е	Жарқамыс тұрғыны	87053839383	жеке	
7	Баламов С	Жарқамыс тұрғыны	87764671995	жеке	
8	[illegible] А.	Жарқамыс тұрғыны	87054753495	жеке	
9	Бекболатұлы [illegible]	Жарқамыс тұрғыны	87787393049	жеке	
10	Жуан Н	Жарқамыс тұрғыны	87717634290	жеке	
11	Қожақбай Ж.	Жарқамыс тұрғыны	87054672605	жеке	
12	Абубакиров М	„ICP" ЖШС	87789563333	жеке	
13	Жолин М	Жарқамыс тұрғыны	87718422186	жеке	
14	Т[illegible]	Жарқамыс тұрғыны		жеке	
15	Сапаналов. А.	Жарқамыс тұрғыны	8777505161	жеке	
16.	Әби Қанат	Жарқамыс тұрғыны	87055392365	жеке	
17	Сопомогов Мирибек	Жарқамыс тұрғыны	87056074159	жеке	

Газет 1935 жылдың шілде айынан бастап шығып келеді

АУДАНДЫҚ ҚОҒАМДЫҚ - САЯСИ ГАЗЕТ

ЖЕМ - САҒЫЗ

№6 (7866) 12 ақпан, Бейсенбі 2026 жыл

https://zhemsagyz.kz/

zhemsagyzgazeti@mail.ru

НЫСАН

АУДАНДА ЗАМАНАУИ ӨРТ СӨНДІРУ ДЕПОСЫ АШЫЛДЫ

Қарауылкелді ауылында соңғы 58 жылда алғаш рет жаңа өрт сөндіру бөлімі пайдалануға берілді. Бұл – аудан халқы үшін ғана емес, өңірдің төтенше жағдайлардың алдын алу жүйесі үшін де маңызды әрі тарихи оқиға.

Салтанатты ашылу рәсіміне Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің генерал - лейтенанты Шыңғыс Әрінов, Ақтөбе облысы әкімінің орынбасары Ғалымжан Елеуов және сала ардагерлері, аудан басшылығы мен ауыл тұрғындары қатысты.

Шара барысында қауіпсіздік саласының маңыздылығы мен жаңа нысанның өңір үшін стратегиялық рөлі ерекше атап өтілді.

Осы уақытқа дейін байғаниндік өрт сөндірушілер 1968 жылы салынған, қызмет талаптарына сай келмейтін әрі апатты деп танылған ғимаратта жұмыс істеп келген. Жаңа депоның іске қосылуы бұл мәселені түбегейлі шешіп, құтқарушылардың еңбек жағдайын айтарлықтай жақсартты.

Өткен жылдың 28 сәуірінде басталған бұл жоба қысқа мерзім ішінде жүзеге асырылып, биылғы жылдың 5 ақпанында өңірдегі қауіпсіздік инфрақұрылымын нығайтатын заманауи өрт сөндіру депосының құрылысы толық аяқталды. Аумағы кең, елді мекендері бір - бірінен шалғай орналасқан Байғанин ауданы үшін заманауи өрт сөндіру бөлімінің ашылуы – уақыт талабы. Төтенше жағдайлар кезінде жедел әрекет ету мүмкіндігі тұрғындардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуде шешуші рөл атқарады.

Жалпы құны 870 062,0 мың теңгені құрайтын нысанның құрылыс - монтаждау жұмыстарына 847 331,1 мың теңге жұмсалған. Құрылысты «Orda service group» ЖШС-і жүргізсе, техникалық қадағалауды «ОРАЗБАЙ-2005» ЖШС-і, ал авторлық қадағалауды «Ремстройпроект» ЖШС-і жүзеге асырды.

Жаңа нысан 0,7715 гектар аумақты алып жатыр. Құрылыс ауданы – 946,40 шаршы метр. Аумақ толық абаттандырылып, 4460,30 шаршы метрге асфальт жабындысы төселген, 2351,03 шаршы метр жер көгалдандырылған.

Ғимарат екі қабаттан тұрады. Бірінші қабатта кезекші қарауыл

үй - жайы, оқу сыныбы, ауысым бастығының кабинеті, жылыту және тамақтану бөлмелері орналасқан. Сонымен қатар өрт сөндіру автокөліктеріне арналған гараж (бокс 1), жуу бекеті (бокс 2), тексеру арығы бар техникалық қызмет көрсету аймағы қарастырылған. Өрттен немесе жаттығудан оралған техниканы жуу және кептіруге арналған арнайы бөлме де бар. Инженерлік - техникалық үй - жайлар – электр қалқаны, желдеткіш камерасы және жылу пункті де бірінші қабатта орналасқан.

Екінші қабатта қызметкерлердің киім мүлкін сақтауға арналған қойма арнайы сөрелермен, шкафтармен және ілгіштермен жабдықталған. Сондай - ақ жеке құрамның демалуына, қалпына келуіне және психологиялық жүктемені азайтуға арналған арнайы бөлме қарастырылған. Жобада өрт сөндірушілерді биіктіктен қорқу тосқауылын еңсеруге үйрететін кіріктірілген жаттығу мұнарасы да салынған.

Жаңа депо кешені барлық қажетті инфрақұрылыммен жабдықталған. Мұнда техникаға арналған кең гараж бокстары, диспетчерлік бөлме, асхана, оқу сыныптары, арнайы жабдықтар қоймасы, демалыс бөлмелері, сондай - ақ газ - түтіннен қорғау қызметінің бекеті қарастырылған. Құтқарушылардың дене даярлығын сақтауға арналған «Batyr team» спорт залы, футбол алаңы және workout - аймақтың болуы – бұл нысанның ерекшелігін айқындайды. Айта кету керек, мұндай толыққанды инфрақұрылым кей жағдайда қалалық өрт сөндіру бөлімдерінде де сирек кездеседі.

Салтанатты шара барысында жеке құрамға жаңа техника кілттері табысталды. Олардың қатарында жедел - құтқару көлігі мен аудан жағдайында жоғары өтімділігімен ерекшеленетін, мамандандырылған жүк - жолаушы көлігі бар. Бұл техникалар құтқару жұмыстарының тиімділігін арттырып, кез келген төтенше жағдайға дер кезінде жетуге мүмкіндік береді.

- Аталған нысанның құрылысы бекітілген жобалау - сметалық құжаттамаға сәйкес жүргізілді. Жоба бойынша құрылыс мерзімі 6 ай болып белгіленген еді. Алайда жұмыстар көлемінің ауқымдылығы мен ұйымдастырушылық мәселелерге байланысты мердігер мекеме нысанды 9 ай ішінде аяқтап, пайдалануға тапсырды. Яғни, құрылыс 3 айға кешігіп аяқталды. Ғимараттың сметалық құжаттамасы Қазақстан Республикасында құрылыс сметалық құнын анықтау жөніндегі қолданыстағы нормативтік құжаттарға толық сәйкес әзірленді. Нысанның жалпы ауданы – 946,40 шаршы метр. Жобада барлық қажетті функционалдық бөлмелер мен қызметтік аймақтар қарастырылған. Құрылыс барысында бекітілген жобалау - сметалық құжаттамадан ешқандай ауытқуларға жол берілген жоқ. Құрылыс жұмыстары кезінде аудан орталығынан уақытша жұмысшылар тартылды. Атап айтқанда, дәнекерлеуші, жүк тиегіш көлігінің жүргізушісі, сондай - ақ бояу және тазалық жұмыстарына мамандар қабылданды. Бұл жергілікті тұрғындарды жұмыспен қамтуға да оң әсерін тигізді. Мердігер компания нысанды пайдалануға қабылдаған күннен бастап 2 жылдық кепілдік міндеттемесін алады. Осы мерзім ішінде анықталған ақауларды мердігер өз есебінен жоюға міндетті. Нысан заманауи қауіпсіздік және цифрлық басқару жүйелерімен жабдықталған. Өрт жағдайында қоғамдық желдету жүйесі автоматты түрде ажыратылады және өртке қарсы құрылғыларға сигнал беріледі. Өрт сөндірудің көпнасосты қондырғысы мен өртке қарсы арматураның электр жетегі автоматты режимде, сондай - ақ қашықтан басқару мүмкіндігі арқылы жұмыс істейді. Барлық бөлмелер ылғалды процестер жүргізілетін орындарды қоспағанда, автоматты өрт дабыл жүйесімен қамтылған.

Электр энергиясы ажыратылған жағдайда нысанды толық қамтамасыз ететін автоматты генератор қарастырылған. Жалпы алғанда, нысан барлық құрылыс стандарттары мен қауіпсіздік талаптарына сай салынды және қазіргі таңда толыққанды қызмет көрсетуге дайын, - деді аудандық сәулет, қала құрылысы және құрылыс бөлімінің басшысы Нұржан Жұбанышев.

Сонымен қатар, жаңа жобаны іске асыруға атсалысқан Төтенше жағдайлар департаментінің қызметкерлері, сала ардагерлері мен жергілікті атқарушы орган өкілдері Алғыс хаттармен және ведомстволық медальдармен марапатталды.

Жаңа өрт сөндіру депосының ашылуы құтқарушылардың әрекет ету уақытын қысқартып, жұмыс тиімділігін арттыруға жол ашады. Ал Байғанин ауданы тұрғындары үшін бұл – төтенше жағдайларда жедел көмекке қол жеткізу мүмкіндігі мен қауіпсіздік деңгейінің айтарлықтай артқанын білдіреді.

«Жем – Сағыз» ақпарат.

Мұқағали МАҚАТАЕВ — 95 жыл

МҰҚАҒАЛИША ҮН ҚАТСАМ...

ЖЫР КЕРУЕНІ УАҚЫТПЕН ЖАРЫСА АЛҒА ОЗҒАН САЙЫН МҰҚАҒАЛИ МАҚАТАЕВТЫҢ ПОЭЗИЯСЫ ЖАҢА ҚЫРЫНАН ЖАРҚЫРАП, ҰЛТ РУХАНИЯТЫНЫҢ ТЕМІРҚАЗЫҒЫНА АЙНАЛА ТҮСУДЕ. Қ.МҰХАНБЕТҚАЛИ АТЫНДАҒЫ МЕКТЕП - ГИМНАЗИЯСЫНДА ӨТКЕН «МҰҚАҒАЛИША ҮН ҚАТСАМ» АТТЫ ПОЭТИКАЛЫҚ - МУЗЫКАЛЫҚ КЕШ – АҚЫННЫҢ 95 ЖЫЛДЫҚ МЕРЕЙТОЙЫНА АРНАЛҒАН ЖҮРЕКЖАРДЫ ТАҒЗЫМНЫҢ ЖАРҚЫН КӨРІНІСІ БОЛДЫ. ХАНТӘҢІРІНІҢ МҰЗБАЛАҒЫНА АЙНАЛҒАН АҚЫНДЫ ҰЛЫҚТАҒАН БҰЛ КЕШ ӨЛЕҢ МЕН ӨНЕРДІҢ ШЫНАЙЫ ТОҒЫСЫНА АЙНАЛДЫ.

Кеш барысында ақынның тек отты жырлары оқылып қана қоймай, жүректі тербейтін әндері шырқалып, көрерменді ерекше әсерге бөледі.

Әдеби кешке арнайы шақырылған ақындар мен өнер иелері поэзия мен музыка тоғысқан тағылымды сәттердің шырайын көрсетті. Қазақ авторлар қоғамының мүшесі Айнабек Жеткірбаев, ұлағатты ұстаз - ақындар Ақторғын Алдабергенова, Әсия Ұлықпанова, Есімхан Жаманбай, өнерлі асаба Ербулат Шаңдин, өнер жанашыры Қуаныш Меделбаев, жыршы - термеші Мерген Нұрмағанбетов, жас ақын Данияр Дәулеткерей сынды қалам иелері кештің мазмұнын аша түсті.

Ал екінші бөлімде Мұқағалидың бір күндік емес, уақытпен бірге жасайтын мәңгілік тұлға екені тағы бір мәрте дәлелденді. Жергілікті ақындар мен мектептің жас дарындары Мұқағали рухына арнаған өз туындыларын оқып, «ақын өлсе де, жыры өлмейтінін» паш етті.

«Абай үндес Мұқағалидай перзенті бар халық — шынымен де бақытты халық» деген түйінмен аяқталған кеш қатысушылардың есінде ұзақ сақталары анық. Поэзия кеші соңында мектеп әкімшілігі келген қонақтарға ризашылығын білдіріп, ақын мұрасын насихаттау — ұрпақ парызы екенін атап өтті.

- Мұқағали поэзиясы – уақытпен өлшенбейтін құндылық. Оның әрбір өлеңі адам жанын тазартатын, ой мен сезімді тәрбиелейтін рухани мектеп десек, артық айтқандық емес. Ақын жыры арқылы біз туған жерге деген махаббатты, анаға деген құрметті, адамдық биік мұраттарды танимыз. Сондықтан Мұқағали мұрасы – бүгінгі ұрпаққа ғана емес, келешек буынға да аманат. Бұл кештің ерекшелігі – поэзия мен әуеннің, өткен мен бүгіннің, аға буын мен жас ұрпақтың жарасымды үндестігі. Сахна төрінде ақын өлеңдері оқылып, сөзіне жазылған әндер шырқалып, жас ақындардың арнау жырлары көрерменге жол тартты. Бұл – Мұқағали рухының тірі, поэзиясының мәңгі екенін дәлелдейтін жарқын көрініс. Осындай рухани шаралардың өтуіне ұйытқы болып отырған Қ. Мұханбетқали атындағы мектеп - гимназиясының ұжымына, қатысушы ақындар мен өнерпаздарға, ұйымдастырушыларға аудандық мәдениет үйі атынан шынайы алғысымды білдіремін.

Ұлы ақынның жыры жүрегімізге шуақ болып құйылып, рухымызды асқақтата берсін! - деген аудандық мәдениет үйінің басшысы Жадыра Ермекбаева Мұқағали оқылған, Мұқағали айтылған әрбір кеш – елдік пен руханияттың мерекесі екенін баса айтты.

Әйгерім КАРИМАН.

АҚТӨБЕНІҢ АҚ АЙДЫНЫ:
Бәкір Тәжібаевтың 100 жылдық белесі

Биыл қазақ музыка өнерінің көрнекті өкілі, сазгер, халық жүрегінен орын алған өлмес әндердің авторы Бәкір Тәжібаевтың туғанына 100 жыл толып отыр. Бұл мерейтой – бір ғана тұлғаның емес, тұтас бір дәуірдің, ұлттық өнердің тағылымды жолына тағзым ететін айтулы белес.

Қазақ ән өнерінің алтын қорынан ойып тұрып орын алған шығармалардың артында терең тағдыр, халыққа деген шексіз махаббат, өнерге адалдық жатады. Осындай асыл қасиеттерді бойына сіңіре білген тұлғалардың бірі – Бәкір Тәжібаев.

Ол – XX ғасырдағы қазақ музыкасының дамуына өзіндік қолтаңбасын қалдырған, ән арқылы ұлттың жан дүниесін, өмірге көзқарасын, сағынышын мен қуанышын жеткізе білген дара сазгер. Оның әндері қарапайымдылығымен, әуезділігімен және шынайы эмоциясымен ерекшеленеді. Әрбір туындысынан халықтық нақыш, ұлттық рух айқын сезіледі.

Бәкір Тәжібаевтың шығармашылық жолы – еңбек пен ізденіске толы өмірдің көрінісі. Ол өз заманының тыныс - тіршілігін, қарапайым халықтың болмысын ән тілімен сөйлетті. Сазгердің әндері кәсіби сахналарда ғана емес, ел ішінде, ауыл төрінде, отбасылық жиындарда, той - томалақта орындалып, халықпен бірге жасады.

Әсіресе, оның туған жерге, елге деген сүйіспеншілікті арқау еткен әндері тыңдарман жүрегінен ерекше орын алды. Бұл шығармаларда тек әуен емес, тұтас бір дәуірдің үні, өткен күндердің ізі бар. Сондықтан да Бәкір Тәжібаев әндері уақыт өткен сайын құндылығын жоғалтпай, керісінше, жаңа буынның рухани азығына айналуда.

Сазгер шығармаларын кәсіби әншілермен қатар, жас өнерпаздардың да репертуарынан жиі кездестіреміз. Бұл – оның әндерінің өміршеңдігін, көркемдік қуатының мықтылығын көрсетеді. Бүгінде Бәкір Тәжібаевтың мұрасы музыка зерттеушілері мен өнертанушылар үшін де маңызды тақырыпқа айналып отыр.

Мерейтой аясында өңірлерде түрлі мәдени іс - шаралар, концерттер, еске алу кештері, шығармашылық кездесулер ұйымдастыру жоспарлануда. Бұл – ұрпақ пен ұрпақты жалғаған рухани сабақтастықтың айқын көрінісі. Өнер адамын ұлықтау – ұлттық мәдениетке көрсетілген құрмет.

Бәкір Тәжібаевтың ғұмыры мен шығармашылығы – жас сазгерлер мен өнер жолын таңдаған өрендерге өнеге. Ол өнерді атақ үшін емес, халық үшін жасаудың жарқын үлгісін көрсетті. Сондықтан да оның есімі қазақ музыкасының тарихында алтын әріппен жазылды.

Ғасыр өтсе де, сазгер қалдырған әуендер елмен бірге жасай бермек. Өйткені шынайы өнер ғана уақыт сынынан сүрінбей өтеді.

ҒАСЫРДАН ҒАСЫРҒА ЖАЛҒАСҚАН ӘУЕН

Уақыт керуені жүйткіп өткенімен, соңында өшпес мұра қалдырған тұлғалардың есімі ел есінде мәңгі сақталады. Кейде бір ән бүкіл халықтың тағдырына айналады. Бәкір Тәжібаевтың шығармашылығы – бір төбе болса, оның адами болмысы мен азаматтық келбеті – бір төбе. Биыл 100 жылдығы аталып өткелі отырған Бәкір Тәжібаев кім еді? Үйде қандай әке, сахнада қандай тұлға болды? Оның әуендерінің артында қандай мұң мен қуаныш жатыр? Біз бүгін ақынның көзін көрген туған - туыстарымен және оның әндеріне жан бітірген өнерпаздармен сұхбаттасып, "Бәкір әлеміне" жетелейтін естеліктер тиегін ағытқан едік...

Ақан ТӨЛЕУОВ, Б. Тәжібаевтың бауыры Мырзағали Төлеуовтің баласы:

ТҮН ТЫНЫШТЫҒЫНДА ТУҒАН ТУЫНДЫЛАР

- Бәкір ағаның шығармашылық лабораториясы өзгеше еді. Ол шабытты күндіз емес, көбіне түн қойнауынан іздейтін. Сазгер үшін ең өнімді уақыт — кешкі сағат 22:00-ден бастап, таңғы 4–5-ке дейінгі аралық болатын. Үйінің асханасында, тыныштық орнаған шақта, ой мен әуен астасып, болашақ әндердің алғашқы нобайы дүниеге келетін. Домбыраның қоңыр үнімен көмкерілген сол түндерде туған шығармалар ертеңгі күннің рухани азығына айналатын. Әуені мен сөзі қатар өрілген бұл туындыларды Сапаргүл анамыз жазу машинкасына түсіріп, әрбір жолын ұқыппен қағазға басатын. Осылайша отбасы шығармашылықтың бір бөлшегіне айналып, әндер бірлескен еңбектің жемісі ретінде қалыптасатын.

Бәкір Тәжібаевтың өнері тек қала сахнасымен шектелмеді. Байғанин өңіріне іссапармен келген сәттерінде, өз үйінде таңға дейін домбырамен сүйемелдеп, шағын шығармашылық кештер өткізетін. Бұл отырыстар нағыз тірі музыка мен жанды сезімге толы болатын.

Сазгер ауыл адамымен етене жақын еді. Жалшылармен, механизаторлармен жиі кездесіп, кең дала төсінде, өндіріс орнында жанды дауыста концерт қоятын. Ол үшін үлкен сахна мен қарапайым дала арасында айырмашылық жоқ - тұғын. Ең бастысы - тыңдаушының жүрегіне жету, елдің мұңын әнмен айту еді.

Осылайша, Бәкір шығармашылығы түн тыныштығынан басталып, халық ортасында өмір сүрді. Оның әндері өмірден, еңбек адамынан, туған жерден қуат алып, бүгінге дейін өз құндылығын жоғалтпай келеді.

Бәкір ағамның бойындағы өнердің бір ұшқыны маған да дарыса керек. Өйткені адамның жүрегіне жақын, жанын тербеткен әуен бір көрсең, бір естісең ұмытылмайды. Ол қанмен, тәрбиемен, көрген өнегемен бірге келеді екен. Бала кезімізде тәтеміздің домбыра ұстап, ән салған сәттерін көріп өскен біз үшін музыка өмірдің ажырамас бір бөлшегіне айналды.

Бүгінде Алматы қаласында медицина саласында ұстаздық қызмет атқарып жүрсем де, өнерге деген сүйіспеншілік жүректен өшкен емес. Ақ халат пен аудитория, дәріс пен ғылым - менің кәсіби жолым болса, домбыра мен баян - жан дүниемнің тынысы іспетті. Кейде күнделікті жұмыстың қарбаласынан шаршағанда, қолыма домбыра алып, ішегін баяу шерткеннің өзі жанға ерекше тыныштық сыйлайды. Ал баянның қоңыр үні көңілді бір сәтке балалық шаққа, ауылдағы түнгі ән мен әңгімеге жетелеп әкетеді.

Өнердің осылайша ұрпақтан - ұрпаққа жалғасуы - үлкен бақыт. Бұл - атадан қалған байлықтың ең асылы. Бәкір ағамның бойындағы қасиеттің маған да дарығанына шүкір деймін. Домбыраның бір үні, баянның бір әуені арқылы сол кісінің рухымен іштей сырласып отырғандай боламын.

Бұйыртса, 1 - 2 ай көлемінде Бәкір әкеміздің өлеңдер жинағын шығарамыз деп жоспарлап отырмыз.

Айгүл ТӨЛЕУОВА:

БІЗ ҮШІН «ТӘТЕ» БОЛҒАН БӘКІР

- Біз Бәкір Тәжібаевты ешқашан «аға» деп емес, «тәте» деп атайтынбыз. Ол кісінің болмысы да сол атауға сай - өте қарапайым, ақкөңіл, айналасын күлкіге бөлеп жүретін жайдары жан еді. Қай ортаға барса да, сөзінен жылылық, әзілінен өмірге деген махаббат сезіліп тұратын.

Тәтеміздің ауылға, Қарауылкелдіге келуі де өзіне ғана тән қарапайымдылықпен өтетін. Ол кісі көбіне алдын ала хабар бермей, пойызбен келіп, одан әрі орталыққа автобуспен өз бетімен жетіп алатын. Әкеміз: «Хабар бермедіңіз бе, күтіп алатын едік қой», - деп айтқанда, тәтеміз күлімсіреп: «Ой, өзім келем ғой, ауылды білем ғой», - деп жауап қататын.

Ол кездері Қарауылкелдіге пойыз дәл түскі 12:00-де келетін. Тәтеміз келген күн - үйіміз үшін ерекше күн еді. Анамыз ас - суын әзірлеп, шайын беріп, түн демей, таң атқанша асықпай отырып, тәтеміздің әңгімесін тыңдайтынбыз. Ол кісі өлең айтып, естелігін бөлісіп, өткен күндерді жандандырып отыратын. Сол бір түндер біз үшін ұмытылмас рухани кештерге айналатын.

Таңғы сәске түсе, тәтеміз ерте тұрып, сол кездегі әкімдікке (ол уақытта секретарь деп аталатын) еш ескертпестен, жаяу тартып кететін. Бұл да оның даңққа емес, қарапайым тіршілікке жақын болғанын көрсетсе керек.

Тәтеміз келеді дегенде, үйде қызу дайындық басталатын. Мал сойылып, ағайын - туыс, көрші - қолаң түгел шақырылып, үйіміз бір сәтке үлкен өнер ордасына айналатын. Ағайындар сәлем беріп, шүйіркелесіп, әңгіме - дүкен құрып, таң атқанша тәтеміздің әндерін тыңдайтынбыз. Ән айтылып, күй төгіліп, түн қалай өткенін ешкім аңғармай қалатын.

Есімде ерекше сақталған бір сәт бар. Әкеміз тәтеміздің әндерін бұрынғы магнитофонға жазып алатын. Ол кезде дөңгелек лентасы бар магнитофон қолданылатын. Жазу басталғанда бізге, балаларға, дыбыс шығармау қатаң ескертілетін. Бөлмеден шығарып, есікті жауып қоятын. Бірақ менің қызығушылығым басым еді. Сол сәттерде әкемнің қасында отырып, микрофонды ұстап тұрғаным әлі күнге көз алдымда. Бұл - балалық қызығушылық қана емес, өнерге деген алғашқы іңкәрлік болса керек.

Осы бір қарапайым ауыл үйінде, түнгі әңгіме мен домбыраның үні арасында, магнитофон лентасына жазылған әндер - бүгінгі ұрпаққа жеткен рухани қазына. Бәкір Тәжібаевтың өнері үлкен сахнада ғана емес, осындай шағын бөлмелерде, ауылдың қара шаңырағында, елдің ортасында өмір сүрді.

Біз үшін ол - атақты сазгер ғана емес, ауылын сағынған, ағайынын қадірлеген, балалардың қасында күле жүріп ән айтқан «тәте» болып қала бермек.

Лиза МЕДИЕВА, Б.Тәжібаевтың қарындасы Қибаттың келіні:

ЕСТЕЛІКТЕН ӨШПЕГЕН ӘУЕН

- Ағам туралы естелік көп. Соның бірі - 1987 жылдың қысы. Ауылға келген сол бір сапар әлі күнге дейін көз алдымда. Шай құйып отырған сәтте айтқан әңгімелері, әр сөзіндегі жылылық, әр қимылындағы қарапайымдық ұмытылар емес.

Сол күні, өзімше ағамның жары Сапаргүл апамызды «өте әдемі екен» деп қалғаным бар. Сонда ағам әңгімені өзі сабақтап әкетіп еді. «Оның ұлты - татар. Он алты жасында ғашық болдым. Консерваторияда оқып жүрген кезімде, он сегізге толғанын күттік. Ақ Сапашыма "Әдемі - ау" әнін оның келбетіне қарап шығардым», - дегені әлі күнге дейін құлағымда жаңғырып тұрғандай. Демек, бұл - махаббаттан туған ән ғой.

Ағамның әр сөзінен өнеге есіп тұратын. Үйіне қонаққа барған сайын: «Иманды болыңдар, үлкенді сыйлаңдар, кішіге қамқор болыңдар», - деп отыратын. Бұл жай ғана ақыл емес, өзі өмір бойы ұстанған қағидасы еді. Сол сөздер бүгінде де санамда жаңғырып, жол көрсетіп тұрғандай.

Әнге шабыт ағама бірде аяқ астынан, бірде тылсым тыныштықтан келетін. Кейде бір ұйықтап тұрып, домбырасын қолына алып, әнге салып кететін сәттері болатын. Ол үшін шабыт - жоспармен емес, жүрекпен келетін құбылыс еді.

Өмірінің соңғы жылдары денсаулығы сыр беріп, ауырыңқырап жүргенімен, шығармашылықтан қол үзген жоқ. Керісінше, пластинкаларын, дайын тұрған және әлі де жазылып жатқан қаншама әндерін айтып, болашаққа аманаттайтын. Сол асыл дүниелерін Қарауылкелдідегі музейге тапсырды. Бұл - туған жерге, елге деген шексіз құрметтің белгісі болатын.

Ағамның адамгершілік болмысы бір оқиғадан ерекше айқын көрінеді. Бір жолы Доңыз тауға іссапармен бара жатып, қыстың қақаған кезінде көліктері жолда бұзылып, жылқы ауылына соққан екен. Сол үйге кірсе, жылқышының әйелі толғатып, босанып жатыр екен. Үй иесі сазгерді құрмет тұтып, дүниеге келген сәбиге ат қоюды өтінеді. Сонда ағам еш ойланбастан: «Бәкірғали болсын», - деп ат қойыпты. Бұл - жай ғана есім емес, жүректен шыққан бата, өмірге келген сәбиге берілген ақ тілек еді.

Осындай естеліктерді еске түсірген сайын, Бәкір Тәжібаевтың бейнесі көз алдыма келіп отыр.

Елдос ҚОЖАБАЕВ, әнші, Қ. Мұханбетқалиұлы атындағы мектеп - гимназиясының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары:

«АҚБҰЛАҚ» – БАЛАЛЫҚ ШАҒЫМНЫҢ ҮНІ

- Бала күнімде алғаш «Ақбұлақты» айтып көргенімде, әннің мағынасын толық түсінбесем де, оның әуені бірден жүрегімді баурап алды. Сол кезде ерекше бір тазалық, сағыныш, мейірім сезілді. Әнді айтып тұрған сәтте өзімді туған ауылымның бұлағының қасында тұрғандай сездім. Сол бір балаң көңілмен шыққан «Ақбұлақ» әуені менің жүрегімде мәңгілікке сақталып қалды.

«Ақбұлақ» - менің балалық шағымның үні сияқты. Ол мені туған жеріммен, ауылдың табиғатымен, таза сезімдермен байланыстырады. Өмір жолында қайда жүрсем де, осы әнді естігенде немесе орындағанда, бала күнгі армандарым, ауылдың тыныш кештері, үлкендердің ақ батасы көз алдыма келеді. Ән әрдайым мені тамырымды, шыққан тегімді ұмытпауға жетелейді, туған жерге деген сағынышымды оятады.

Уақыт өте келе бұл ән мен үшін мүлде басқа қырынан ашылды. Бұрын жай әуен ретінде айтсам, бүгінде әр сөзін, әр иірімін жүрекпен сезініп орындаймын. Сондай - ақ, оның қандай кең диапазонды талап ететінін түсіндім. Өмірдің қуанышы мен қиындықтарын көрген сайын «Ақбұлақтың» философиялық тереңдігі, мән - мағынасы мен үшін жаңа қырынан ашыла бастады. Жылдар өткен сайын әнге деген ішкі сезімім де, жауапкершілігім де әлдеқайда тереңдей түсті.

Биылғы мерейтой - тек мен үшін емес, жерлестері үшін де, жалпы қазақ елі үшін де аса маңызды дата. Бәкір Тәжібаев - тек ән жазған сазгер ғана емес, халықтың жүрегінен орын алған рухани тұлға. Оның «Ақбұлақ» сияқты әндері ұрпақтан - ұрпаққа жалғасып, қазақтың ән қазынасын байытып келеді. Біз үшін, жерлестері үшін бұл әндер - ұлттық мәдениетіміздің айнасы, рухани мұрамыздың алтын діңгегі.

Жерлесі ретінде мен оның мұрасын мақтан тұтамын. Келешек ұрпақ та бұл әндерді ұмытпай, қадірін түсініп өссе екен деймін. Бұл мерейтой - Бәкір Тәжібаевтың өнері мәңгі жасайтынының айғағы. «Ақбұлақ» сияқты туындылар арқылы ол әлі күнге дейін жүректерде өмір сүріп, ұрпаққа өнеге, рухани азық болып қалуда.

Бәкір ағамның өнері - тек әуен емес, сезім, ізгілік, ұлттық болмыс, бала кезімізден таныс бұлақ сияқты таза әрі мәңгілік. Сол сезім менің әр орындауымда, әр тыңдаған сәтімде қайта тіріледі, жүрекке үңілтеді, туған жерге деген сағынышқа жетелейді.

Әйгерім ЖАРТИНА.

МӘСЕЛЕ

СТАЛКИНГКЕ ТОСҚАУЫЛ: ОТБАСЫЛЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР МЕН ҚАУІПСІЗДІК МӘСЕЛЕСІ ТАЛҚЫЛАНДЫ

Отбасылық - тұрмыстық қатынастар саласында аса ауыр қылмыстардың өсуі қоғамда алаңдаушылық туғызуда. Осыған байланысты әйелдер мен балалардың құқықтарын қорғау, қоғамдағы қудалау (сталкинг) әрекеттерінің алдын алу мақсатында

«Сталкингті ТОҚТАТ!» атты ведомствоаралық дағдарысқа қарсы кездесу өтті. Жиында соңғы уақытта белең алған тұрмыстық зорлық - зомбылықтың статистикасы мен заңнамалық өзгерістер талқыланып, тұрғындарға қауіпсіздік шаралары түсіндірілді.

Жиынды ашқан аудан әкімі жанындағы әйелдер істері және отбасылық - демографиялық саясат жөніндегі комиссия төрағасы Нұржан Адаев бұл мәселенің мемлекеттік деңгейдегі маңыздылығына тоқталды. Ал Байғанин ауданы ПБ бөлім бастығының орынбасары, полиция подполковнигі Айбек Сағынғановтың келтірген мәліметтері көңілге қорқыныш ұялатты. Қараңыз, 2026 жылдың басынан бері елімізде әйелдерге қатысты 21 аса ауыр қылмыс жасалып, соның салдарынан 14 әйел қаза тапқан. Ал ауданда өткен жылы отбасылық жанжал бойынша 83 хабарлама тіркелген. Ал 2026 жылдың алғашқы айында 8 құқық бұзушылық анықталып, тиісті тұлғаларға қорғау нұсқамалары берілген.

- Отбасылық - тұрмыстық қатынастар саласындағы қылмыстардың өсуі қатты алаңдатады. Қаңтар айының өзінде 19 аса ауыр қылмыс тіркелді – бұл іс жүзінде күн сайын бір қайғылы оқиға орын алып жатыр деген сөз, — деді подполковник.

Кездесуде аудандық ПБ инспекторы, полиция лейтенанты Ақжан Құлжанова қазіргі қоғамда жиі кездесетін «сталкинг» терминіне де түсінік берді. Сталкинг – бұл адамның еркінен тыс оны аңду, хабарламалармен мазалау және психологиялық қысым көрсету. Маңызды факт: Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің 115-1-бабына сәйкес, сталкинг үшін 200 АЕК-ке дейін айыппұл, 200 сағатқа дейін қоғамдық жұмыстар және 50 тәулікке дейін қамау жазасы қарастырылған.

Жиын барысында «Шаңырақ» отбасын қолдау орталығының директоры Балнұр Ермекбаева мен Жастар ресурстық орталығының басшысы Мейірболат Шандыбай зардап шеккендерге көрсетілетін психологиялық және әлеуметтік көмек тетіктерін түсіндіріп өтті. Ардагерлер мен аналар ұйымының өкілдері де сөз алып, «тәрбие басы – тал бесіктен» екенін айтып, әйелге деген құрметті арттыру керектігін жеткізді.

Жиын соңында қатысушыларға арнайы жадынамалар таратылып, «жоқ» деген сөзді есту және құрметтеу – мәдениеттіліктің белгісі екені айтылды. Мамандар кез келген қудалау дерегі бойынша уақытылы 102 нөміріне хабарласуды тағы да еске салды.

Айта кететін жәйт, ақпан айының 9-ынан бастап наурыз айының алғашқы онкүндігі аралығында ауданда некеге мәжбүрлеу, сталкинг және әйелдерге қатысты өзге де зорлық - зомбылық түрлерінің алдын алу, сондай - ақ құқықтық сауаттылықты арттыру және нөлдік төзімділікті қалыптастыру бағытында ақпараттық - түсіндіру науқаны аясында бірқатар іс - шаралар өткізу жоспарлануда. Аталған іс - шараларға білім бөлімдері, ауылдық округ әкімдіктері, полиция бөлімі, колледждер, аудан әкімі жанындағы әйелдер істері және отбасылық - демографиялық саясат жөніндегі комиссия мүшелері, жастар ресурстық орталықтары, аудандық аурухана, аудандық кітапхана және ішкі саясат бөлімі атсалысатын болады.

«Жем – Сағыз» ақпарат.

КИБЕРБУЛИНГ – цифрлық дәуірдегі қауіпті құбылыс

Қазіргі уақытта интернет пен әлеуметтік желілер адамдардың күнделікті өмірінің ажырамас бөлігіне айналды. Ақпарат алмасу, білім алу, қарым - қатынас жасау бұрынғыдан әлдеқайда жеңілдеді. Алайда цифрлық кеңістіктің дамуы жаңа қауіптерді де қатар алып келді. Солардың бірі – кибербулинг. Бұл – интернет арқылы адамды қорлау, кемсіту, қорқыту немесе әдейі психологиялық қысым көрсету әрекеттері. Кибербулинг кез келген жастағы адамға әсер етуі мүмкін, бірақ ол әсіресе жасөспірімдер мен жастар арасында жиі кездеседі.

Кибербулинг түрлі формада көрініс табады. Әлеуметтік желілерде қорлайтын пікірлер жазу, жалған ақпарат тарату, жеке фотосуреттерді рұқсатсыз жариялау, қорқыту немесе мазақ ету – мұның барлығы цифрлық қысымның түрлері болып саналады. Онлайн кеңістіктің ерекшелігі – мұндай әрекеттердің көпшілік алдында жылдам таралуы. Сондықтан жәбірленуші өзін жалғыз сезініп, психология лық тұрғыдан ауыр күйзеліске ұшырауы мүмкін.

Кибербулингтің салдары өте күрделі. Ол адамның өзіне деген сенімін төмендетіп, үрей мен күйзеліс тудырады. Кейбір адамдар қоғамнан оқшауланып, оқу немесе жұмысқа деген қызығушылығын жоғалтады. Әсіресе жасөспірімдер үшін мұндай қысымның әсері ұзақ уақыт сақталуы мүмкін. Сондықтан бұл мәселе тек жеке адамның ғана емес, бүкіл қоғамның назарын талап етеді.

Кибербулингтің алдын алу үшін әрбір азамат интернет мәдениетін сақтауы қажет. Онлайн қарым - қатынаста әдептілік таныту, жеке мәліметтерді қорғау, күмәнді аккаунттармен байланыс орнатпау – қауіпсіздіктің негізгі шарттары. Егер адам цифрлық қысымға тап болса, оны жасырып қалмай, ата - анасына, мұғалімге немесе тиісті мамандарға хабарлау маңызды. Қоғамда цифрлық қауіпсіздік туралы тұрақты түсіндіру жұмыстары жүргізілген жағдайда ғана бұл мәселенің алдын алуға болады.

Бүгінгі күні ақпараттық кеңістіктің қауіпсіздігі – уақыт талабы. Интернетті мәдениетті әрі жауапкершілікпен пайдалану әр адамның міндеті. Кибербулингке қарсы тұру – өзара құрмет пен адамгершілік қағидаларын сақтау арқылы жүзеге асады. Қауіпсіз цифрлық орта қалыптастыру – болашақ ұрпақтың амандығы мен қоғамның тұрақты дамуының маңыз ды кепілі.

Байғанин аудандық ішкі саясат бөлімі.

«МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ»

Жалпы еліміздің ұлттық қауіпсіздігі, әлеуметтік тұрақтылығы мен интелектуалды даму мәселесі мемлекеттік тіліміздің ұлттық дәрежесімен тікелей байланысты. Тіл – еліміздің мәдениетін қалыптастырып, оның тарихын, тұрмысы мен әдеп – ғүрпын және салт – дәстүрлерін терең танытуға мүмкіндік береді. Сондықтан да мемлекеттік тілді білу – қажеттілік екенін насихаттаудың маңызы зор. Тіл – ұлттың аса ұлы игілігі, әрі оның ажырағысыз белгісі. Халық арасындағы бірлікті ұстап тұрған тіл мәселесі маңызды болғандықтан, еліміз дамып, мемлкетіміз өркендесін десек, әуелі ұлтты ұймдастырудың құралы болып отырған қазақ тілінің мәртебесін көтеруде белсенділік танытуымыз керек.

Ұлтына, дініне қарамастан барлық қазақстандық мемлкеттік тілдің қызмет тілі екенін түсініп, аса үлкен жауапершілікпен қарағандары дұрыс. Қазіргі таңда барлық мемлекеттік қызметтерде бұл мәселе қолға алынып, жүзеге асырылып жатыр. Мемлкеттік тіліміздің дамуы, өркендеуі тек сот саласын ғана емес барлық салаларды қамтыған кезде нәтиже беретіні анық. Егер еліміздің әрбір азаматы осы жауапкершілікті сезініп мемлкеттік тілді жақсы меңгеріп оны құрметтесе бұл өзекті мәселенің оң шешімі табылатыны анық.

Қазақстан біртұтас мемлекет. Мемлкеттік органдарда іс-қағаздар, жалпы құжат айналымы мемлкеттік тілде жүргізілгені жөн. Заң қағидасына сүйеніп мемлкеттік органдар мен мекемелерден, басқа ұйымдар мен кәсіпорындардан талап арыздарды сотқа мемлкеттік тілде тапсыру туралы мәселе тұр.

Қазақстан Республикасының сот жүйесінде мемлекеттік тілді дамыту, оның қолданылу аясын кеңейту мақсатында мемлекеттік органдармен жұмыстар тұрақты түрде жүргізіліп, сотқа жолданатын істерді мүмкіндігінше мемлекеттік тілде жолдауды, істерді жолдау барысында құжаттарды сауатты және толық толтыру және тиянақты ұсыну керек екендігі жөнінде үнемі түсіндірілуде.

У. А. АЙТЖАНОВА,
Байғанин аудандық сотының төрағасы.

ЖАНТАНУ

ӨСУ, СЕНІМ, МАҚСАТ: аналар таңдаған жол

Қазіргі таңда психологиялық көмектің дәстүрлі кеңес беруден бөлек, ойын арқылы сананы трансформациялау әдісі танымал болып келеді.

Қоғамдағы аналардың психологиялық саулығын нығайту, ішкі сенімін арттыру және жеке дамуына серпін беру мақсатында Жастар ресурстық орталығында жас аналарға арналған “Өсу. Сенім. Мақсат” атты психологиялық - трансформациялық ойын ұйымдастырылды. Іс - шараны педагог - психолог, игропрактик Ақбота Құлмырзаева жүргізді.

Бүгінгі қоғамда ананың рөлі тек бала тәрбиесімен шектелмей, оның рухани, психологиялық жағдайы отбасындағы ахуалға тікелей әсер ететіні жиі айтылып жүр. Осы орайда өткен іс - шараның басты мақсаты – жас аналардың ішкі күйзелістерін жеңуге көмектесу, өз - өзіне деген сенімін арттыру, өмірлік мақсаттарын айқындауға бағыт беру. Ойын форматында өткен тренинг қатысушыларға еркін ой бөлісіп, өзін жаңа қырынан тануға мүмкіндік берді.

Психологиялық ойын барысында аналар өз эмоцияларын танып, қорқыныштары мен сенімсіздіктерін анықтап, оларды жеңудің жолдарын тәжірибе арқылы сезінді. Трансформациялық әдіс аналардың ішкі ресурсын ашып, өмірге деген көзқарасын жаңартуға ықпал етті.

Іс - шараны жүргізген педагог - психолог, игропрактик Ақбота Нұрбекқызының айтуынша, мұндай форматтағы кездесулер аналар үшін аса маңызды.

- Жас аналар көбіне өз қажеттіліктерін кейінге ысырып, ішкі күйзелісін сыртқа шығара алмай жатады. Бұл ішкі шаршауға әкелуі мүмкін. “Өсу. Сенім. Мақсат” ойыны арқылы олар өз - өзін тыңдауды, ішкі даусын естуді үйренеді. Бұл – ананың ғана емес, тұтас отбасының эмоционалдық саулығына жасалған қадам. Біздің бүгінгі трансформациялық ойынымыздың басты идеясы – ананың ішкі әлеміндегі «менін» ояту. Егер ана бақытты әрі өзіне сенімді болса, бала да сау, бақытты ортада өседі. «Өсу. Сенім. Мақсат» – бұл жай ғана сөздер емес, бұл әр әйел затының өмірлік ұстанымы болуы тиіс. Бұл – таза психология. Карта салу, бал ашу емес. Сана мен саусақтың бір тілде сөйлеуі, яғни үйлесімі. Миымыз «сигнал» береді, саусақ орындайды. Демек біздің ішкі әлеміміз саусағымыздың ұшында. Сіздің саусағыңыз таңдаған карта – жаныңыздың қалауы, - дейді психолог.

Қатысушылар үшін орын саны шектеулі болған психологиялық - трансформациялық ойынға келген аналар шара соңында алған әсерлерімен бөлісіп, мұндай кездесулердің жиі ұйымдастырылғанын қалайтындарын жеткізді.

Ұйымдастырушылардың айтуынша, алдағы уақытта да жас аналарға арналған психологиялық қолдау шаралары жалғасын табады. Өйткені саналы, сенімді ана – қоғамның берік тірегі.

Әйгерім ЖАРТИНА.

МИЛАН МЕН КОРТИНА – 2026:

Альпі бөктеріндегі ақ Олимпиада алауы

Италияның Милан және Кортина-д'Ампеццо қалаларында XXV қысқы Олимпия ойындарының шымылдығы түрілді. Әлемнің 93 елінен келген 3 500-ге жуық спортшы 17 күн бойы «жылдам, биік, күшті және бірге» қағидасымен бақ сынайды. Биылғы Олимпиада тек спорттық дода ғана емес, Италияның тарихы мен заманауи сәнін ұштастырған нағыз мәдени мерекеге айналуда.

ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫ МИЛАН МЕН КОРТИНА-Д'АМПЕЦЦО КУРОРТЫНДА ӨТУДЕ

Бұл жолғы доданың басты ерекшелігі – Олимпиада тарихында алғаш рет екі қаланың бірдей ресми қожайын мәртебесін иеленуі. Мұз үстіндегі жарыстар, оның ішінде хоккей, мәнерлеп сырғанау, шорт - трек сән мен дизайн астанасы Миланда өтсе, қар үстіндегі бәсекелер Альпі тауының маржаны саналатын Кортина-д'Ампеццо курортында ұйымдастырылуда.

Ашылу салтанаты аты аңызға айналған «Сан - Сиро» стадионында өтіп, оған әлемдік жұлдыздар Андреа Бочелли мен Мэрайя Кэри қатысып, кештің сәнін кіргізді. Ал жабылу салтанаты Веронадағы ежелгі Рим дәуірінен қалған амфитеатрда өтеді деп жоспарланған.

Милан – Кортина Олимпиадасының басты ерекшелігі – бұрыннан бар спорт нысандарын кеңінен қолдану. Ұйымдастырушылар жаңа ғимараттар салудан гөрі, қолданыстағы ареналар мен кешендерді жаңғыртуға басымдық беріп отыр. Бұл шешім экологияға түсетін салмақты азайтып, Олимпиададан кейін де инфрақұрылымның халық игілігіне қызмет етуіне мүмкіндік береді.

Ойындар аясында көлік қатынасы жақсартылып, теміржол және жол желілері жаңартылады. Сонымен қатар, жаңартылатын энергия көздерін пайдалану, қалдықтарды азайту, көмірқышқыл газының шығарылуын шектеу секілді экология лық талаптар қатаң сақталмақ.

ЕЛ НАМЫСЫН 36 СПОРТШЫ ҚОРҒАЙДЫ

Биылғы Олимпиадада Қазақстан намысын 18 ер адам мен 18 әйел адамнан құралған 36 спортшы қорғайды. Айта кетерлігі, бұл – еліміздің Олимпиада тарихындағы ең жас құрамасы, яғни орташа жас – 25 жас. Атап айтсақ, ең жас спортшы - 16 жасар фристайл акрабатшы Асан Асылхан болса, ең тәжірибелі, жасы үлкен спортшы – 33 жастағы шорт - трекші Абзал Ажығалиев.

Ашылу салтанатында көк байрағымызды шорт - трек шебері Денис Никиша мен фрис тайлшы Аяулым Әмренова нық сеніммен ұстап шықты.

ҚАЗАҚСТАН ЕНШІСІНДЕ 9 СПОРТ ТҮРІНЕН ЛИЦЕНЗИЯ БАР

Фристайл - могул - Павел Колмаков, Юлия Галышева, Аяулым Әмренова, Анас Ұлтасия Городко.

Фристайл - акробатика - Дінмұхаммед Райымқұл, Шерзод Хаширбаев, Роман Иванов, Асан Асылхан, Аяна Жолдас.

Биатлон - жаттықтырушылар кеңесінің шешімімен Владислав Киреев, Әсет Дүйсенов, Милана Генева, Айша Ракишева қысқы Олимпиадада сайысады.

Тау шаңғысы спорты - Ростислав Хохлов, Александра Скороходова.

Шаңғы қоссайысы - Шыңғыс Ракпаров.

Шаңғы жарысы - Әмірғали Мұратбеков, Наиль Башмаков, Виталий Пухкало, Анна Мельник, Дарья Ряжко, Ксения Шалыгина, Надежда Степашкина.

Шаңғымен тұғырдан секіру - Данил Васильев, Илья Мизерных.

Конькимен жүгіру спорты - Евгений Кошкин, Кристина Силаева, Елизавета Голубева, Надежда Морозова, Арина Ильященко.

Шорт - трек - Абзал Әжғалиев, Денис Никиша, Ольга Тихонова, Яна Хан.

Мәнерлеп сырғанау - Михаил Шайдоров, Софья Самоделкина.

ЖАҢА СПОРТ ТҮРІ ЖӘНЕ ЕРЕКШЕЛІКТЕР

Милан Олимпиадасында алғаш рет ски - альпинизм, яғни тауға шаңғымен өрмелеу және түсу ресми бағдарламаға енді. Бұл – тау спортына құмар қауым үшін үлкен жаңалық. Сонымен қатар, 12 жылдық үзілістен кейін NHL Ұлттық хоккей лигасы жұлдыздарының Олимпиадаға оралуы шайбалы хоккейдің деңгейін бұрын - соңды болмаған биіктікке көтерді.

АЛҒАШҚЫ НӘТИЖЕЛЕР

Олимпиаданың алғашқы күндерінде - ақ конькимен жүгірушілеріміз жоғары деңгей көрсетті.

XXV қысқы Олимпия ойындарында алғашқы нәтижеде жоқ емес. олар, 3000 метрге жүгіруде 5-орын иеленген - Надежда Морозова. Бұл – өте жоғары көрсеткіш, өйткені ол әлемнің ең үздік ондығына кіріп, жүлдеге бір табан жақын қалды. Ал, Елизавета Голубева осы қашықтықта 10-орынға табан тіреді.

ЖҮЛДЕГЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ БЕРІЛЕДІ

Қазақстан олимпиада ойындарында алтын алған спортшыға 250 мың доллар, күміс жүлдеге 150 мың доллар, қола медальға 75 мың доллар сыйақы тағайындаған. 4 - 5 - 6 орын алғандарға, тиісінше, 30 мың, 10 мың, 5 мың доллар береді. Қазақстаннан 2014 жылы Денис Тен (мәнерлеп сырғанау), 2018 жылы Юлия Галышева (фристай могул) қола медаль иеленген. Қазақстан 2022 жылғы олимпиадада жүлдесіз қалды.

Әйгерім ӘНУАРБЕК.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнында қаттық қысымды ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына ҚОҚ бөлімі тақырыбында ашық жиналыстар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Әсер ету аумағы: Г-17 (47º55´ 44.09´´, 56º33´, 59.52); Г-22 (47º55´ 27.56´´, 56º33´, 44.29)

Г-31 (47º55´ 02.41´´, 56º33´, 17.10); 358 (47º55´ 58.79´´, 56º32´, 06.01).

Қоғамдық тыңдау 2026 жылғы 19 наурызда сағат 14:00-де Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а. о., Жарқамыс а., Орталық көшесі 114А, Мәдениет үйі.

Онлайн қатысу үшін сілтеме бойынша өту керек:

https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQyrb1g1zO.1&omn=82387083737

Конференция идентификаторы: 939 470 0673; кіру коды: 7rDKhM.

Бастамашысы: "IC Petroleum" ЖШС (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz

Жобалық құжаттаманы әзірлеушінің деректемелері: "ЗападныйПроект" ЖШС, БСН 250440010725, ҚР, Ақтөбе қ., 11 ш / а 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru.

Қоғамдық тыңдау материалдарымен сайтта танысуға болады https://ndbecology.gov.kz/ . жергілікті атқарушы органның сайтында https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru

Жоба бойынша қосымша ақпаратты мына телефондар бойынша сұратуға болады: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.

Ескертулер мен ұсыныстарды «Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ қабылдайды, expert_oos@mail.ru, Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «IC Petroleum» объявляет о проведении общественных слушаний посредством открытых собраний на тему: Раздел ООС к рабочего проекту «Система поддержания пластового давления на месторождении Каратюбе»

Территория воздействия: Г-17 (47º55´ 44.09´´, 56º33´, 59.52); Г-22 (47º55´ 27.56´´, 56º33´, 44.29)

Г-31 (47º55´ 02.41´´, 56º33´, 17.10); 358 (47º55´ 58.79´´, 56º32´, 06.01).

Общественные слушания состоятся 19 марта 2026 года в 14:00 по адресу: Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс улица Орталык 114А, дом культуры.

Для участия онлайн необходимо пройти по ссылке:

https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQyrb1g1zO.1&omn=82387083737

Идентификатор конференции: 939 470 0673; Код доступа: 7rDKhM.

Инициатор: ТОО "IC Petroleum" (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz.

Реквизиты разработчика проектных документаций ТОО «Западный Проект», БИН 250440010725, РК, г. Актобе, 11 мкр 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru.

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте https://ndbecology.gov.kz/ ., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по тел: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области, expert_oos@mail.ru, по адресу: Республика Казахстан, Актюбинская область, г. Актобе, пр. Абилкаиыр хана, 40

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТШІНІҢ ӘДЕБІ

Мемлекеттік қызмет – қоғам мен мемлекет арасындағы сенімге негізделген ерекше қызмет түрі. Осы сенімді нығайтуда мемлекеттік қызметшінің әдебі маңызды рөл атқарады. Мемлекеттік қызметшінің мінез - құлқы, кәсіби және адамгершілік ұстанымдары мемлекеттік басқарудың тиімділігі мен мемлекеттік органның беделіне тікелей әсер етеді.

Мемлекеттік қызметшінің әдебі – бұл мемлекеттік қызметшінің қызметтік міндеттерін атқару барысында және қызметтен тыс уақытта ұстануға тиіс мінез - құлық нормалары мен моральдық қағидаттарының жиынтығы. Ол Қазақстан Республикасының заңнамасына, мемлекеттік қызметтің қағидаттарына және жалпы адамзаттық құндылықтарға негізделеді.

Мемлекеттік қызметшінің әдебі келесі негізгі қағидаттарға сүйенеді:

Адалдық пен әділдік – қызметтік міндеттерді жеке мүдделен жоғары қою;

Заңдылық – Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарын сақтау;

Бейтараптық – саяси, діни және өзге де көзқарастарға қарамастан тең қарым - қатынас жасау;

Ашықтық пен жауапкершілік – қабылданған шешімдер үшін жауап беру;

Құрмет пен сыпайылық – азаматтармен және әріптестермен қарым - қатынаста әдеп сақтау; Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік.

Мемлекеттік қызметші азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын құрметтеуге, қызмет бабын жеке мақсатта пайдаланбауға, мүдделер қақтығысына жол бермеуге, қызметтік ақпараттың құпиялылығын сақтауға, қоғамда және әлеуметтік желілерде мемлекеттік қызмет беделіне нұқсан келтіретін әрекеттерден аулақ болуға міндетті. Мемлекеттік қызметшінің әдеп нормаларын сақтауы

халықтың мемлекеттік органдарға деген сенімін арттырады, мемлекеттік қызметтің оң имиджін қалыптастырады, қызметтік тәртіп пен ұйымшылдықты күшейтеді, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтады.

Мемлекеттік қызметшінің әдеп нормаларын бұзуы тәртіптік жауапкершілікке, қызметтік беделдің төмендеуіне және заңнамаға сәйкес өзге де жауапкершілік түрлеріне әкеп соғуы мүмкін. Сондықтан әрбір мемлекеттік қызметші өз әрекетінің салдарын толық түсініп, кәсіби әдепті қатаң сақтауы тиіс.

Әдепті сақтау – бұл тек міндет қана емес, сонымен қатар қоғамға адал қызмет етудің көрсеткіші. Әдепті, жауапты және адал мемлекеттік қызметші – тиімді мемлекеттік басқарудың негізі.

С. Т. ӘМИДАН,
Байғанин ауданы әкімі аппаратының Персоналды басқарудың бірыңғай қызметі (кадр қызметі) басшысы, Әдеп жөніндегі уәкіл.

«Жамбыл Жабаевтың туғанына 180 жыл»

Қазақтың ұлы ақыны, жырау, жыршысы Жамбыл Жабаевтың туғанына биыл 180 жыл. Суырыпсалма ақындық дәстүрдің көрнекті өкілі Жамбыл Жабаев терең ойлы шығармаларымен елді сусындатқан ұлы тұлға. Ол өзінің табиғи талантымен кез - келген ортада өлең шығарып, суырыпсалма жыр айта берген. Ол тек бір дәуірдің емес, бірнеше тарихи кезеңнің куәсі болған және сол заманның үнін шығармалары арқылы жеткізген.

Ұлы тұлға Жамбыл Жабаев Жамбыл облысының Жамбыл тауының етегінде дүниеге келген. Өзінің туған жерін мақтан тұтып, үнемі өз өлең жырларында жырлаған. Жамбыл атамыздың шығармашылығы тек қазақ тілінде емес, бірнеше тілге аударылып кең тараған.

Ақын өзінің өлеңдерінде адамгершілік, еңбекқорлық және патриотизм тақырыптарын жиі көтерген. Ол ешқашан шығармаларын өзі жазбаған, жырларын тек ауызша айтқан. Оның барлық өлең, шығармаларын арнайы қағазға түсіріп отыратын адамдар болған. Оның барлық өлең, жырлары бүгінде қазақ халқының қазынасы, рухани әлемнің ажырамас бөлігі.

Ж. С. АБУБАКИРОВА,
Байғанин аудандық сотының бас маманы.

ЭЛЕКТР ҚҰРАЛДАРЫНДАҒЫ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

Тұрғын үйлердің өртке қарсы жағдайын талдау олардың қауіпсіз қолданылуы негізінен электр жабдықтары, электр қондырғыларымен құралдарының техникалық жағдайына байланысты екендігін көрсетеді. Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің бірыңғай жалпы әдісі, сонымен қатар электр жабдықтарының өрт қауіпсіздігінің жеке әдісі жану көзінің пайда болу қаупін, тез жанғыш ортаның, өрттің таралу жолдарының пайда болуын жоюды немесе шектеуді көздейді. Өрт қауіпсіздігі талаптарымен электротехникалық және жылыту қондырғыларын құру мен пайдалану кезінде орындалатын ережелер белгіленген, оларды орындау өзінді өрттің пайда болу қауіпінен барынша қауіпсіздендіру мүмкіндігін береді.

Электр құралдарын пайдаланған кезде:

- электр қуатын қабылдағыштарды (электр құралдарын) оларды дайындаушы мекемелердің нұсқаулықтары талаптарына сәйкес келмейтін немесе ақаулығы бар болған жағдайларда қолдануға, сонымен қатар зақымданған немесе қорғағыш белгілерін жоғалтқан оқшаулаулары бар электр сымдары мен кабельдерін пайдалануға;

- тежегіштердің балқығыш ендірмелері жанып кеткен жағдайда қолдан жасалған ендірмелерді қоюға болмайды, бұл барлық электр сымдарының қызып кетуіне, олардың қысқа тұйықталуына және өрттің пайда болуына әкеліп соғады;

- ашық электр сымдарын бояуға немесе үстінен түс қағаз жапсыруға;

- ақаулы ажыратқыштарды, розеткалар мен патрондарды қолдануға;

- электр шамдарын жанғыш материалдармен жабуға;

- жылу реттегіші жоқ немесе ақаулы электр жылытқыш құралдарын пайдалануға тыйым салынады.

Электр сымдарына мөлшерден тыс салмақтың түсуін, олардың қатты қызып кетуі мен өтпелі қарсылығын болдырмау үшін жоғары қуатты бірнеше электр құралдарын бір розеткаға қосуға болмайды. Жиі түрде өрттің себептері - қосылып, қараусыз қалған электр жылытқыш құралдарының (электр плиталары, су қайнатқыштар, каминдер, үтіктер, грелкалар) жанында орналасқан жанғыш заттардың тұтануы болып табылады. Қосылған электр жылытқыш құралдары жылуды сақтайтын жанбайтын қойғыштарға орнатылуы қажет. Сымдардың оқшауларының кеуіп кетуі мен зақымдалуының алдын алу үшін оларды жылыйтын жерлердің (пештер, түтіндіктер, жылыту батареялары, т. б.) бетімен жүргізуге болмайды.

ЕСКЕРТУ:

Үйден ұзақ уақытқа кеткен кезде электр жылытқыш және жарық бергіш құралдардың өшірілгендігін тексеріп, көз жеткізген жөн.

Байғанин ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі.

Меншік иесі:
«Қадір Ұлықпан Қаратайұлы» ЖК

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму Министрлігі
Байланыс ақпараттандыру және ақпарат комитетінде
2015 жылғы 8 сәуірде тіркеліп,
№15190-Г куәлігі берілген.

ЖЕМ - САҒЫЗ

Директор — Редактор Ұлықпан ҚАДІР

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді. Оны қайтармайды.
Редакцияның тапсырмасы бойынша жазылмаған материалдарға қаламақы төленбейді.
Авторлық мақалалар редакцияның түпкілікті көзқарасы болып табылмайды.
Жарнамалар мен хабарландырудың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.
* Газеттегі кейбір суреттер ғаламтордан алынды.

«Жем - Сағыз» газеті редакциясының мекенжайы:
030300, Байғанин ауданы
Қарауылкелді селосы,
Д. Қонаев көшесі, №35

Газет аптасына бір рет шығады
Индексі: 65512
Таралымы 1394
Тапсырыс №163
Көлемі 1 баспа табақ.

Газет «Хабар - Сервис» ЖШС (Ақтөбе қаласы, Т. Смағұлов көшесі 9/2) басылды. Телефон (7132) 400 - 400, 545 - 545

АВТОРАДИО
К А З А Х С Т А Н

Шығ.№14/2026
Ақтөбе

12 ақпан 2026 ж.

ЭФИР АНЫҚТАМАСЫ

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнында қаттық қысымды ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына ҚОҚ бөлімі тақырыбында ашық жиналыстар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.
Әсер ету аумағы: Г-17 (47º55′ 44.09′′, 56º33′, 59.52); Г-22 (47º55′ 27.56′′, 56º33′, 44.29) Г-31 (47º55′ 02.41′′, 56º33′, 17.10); 358 (47º55′ 58.79′′, 56º32′, 06.01).
Қоғамдық тыңдау 2026 жылғы 19 наурызда сағат 14:00-де Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а. о., Жарқамыс а., Орталық көшесі 114А, Мәдениет үйі.
Онлайн қатысу үшін сілтеме бойынша өту керек:
https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQyrb1g1zO.1&omn=82387083737
Конференция идентификаторы: 939 470 0673; кіру коды: 7rDKhM.
Бастамашысы: "IC Petroleum" ЖШС (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz
Жобалық құжаттаманы әзірлеушінің деректемелері: "ЗападныйПроект" ЖШС, БСН 250440010725, ҚР, Ақтөбе қ., 11 ш / а 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru.
Қоғамдық тыңдау материалдарымен сайтта танысуға болады https://ndbecology.gov.kz/ . жергілікті атқарушы органның сайтында https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru
Жоба бойынша қосымша ақпаратты мына телефондар бойынша сұратуға болады: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.
Ескертулер мен ұсыныстарды «Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ қабылдайды, expert_oos@mail.ru, Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40.

Орындаушы
«Тұмар Медиа» ЖШС

М.П.

Тұмар Медиа
ЖЕКЕ КӘСІПКЕР
ЖСН 510416401330
ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ
ИИН 510416401330
РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН ГОРОД АКТОБЕ

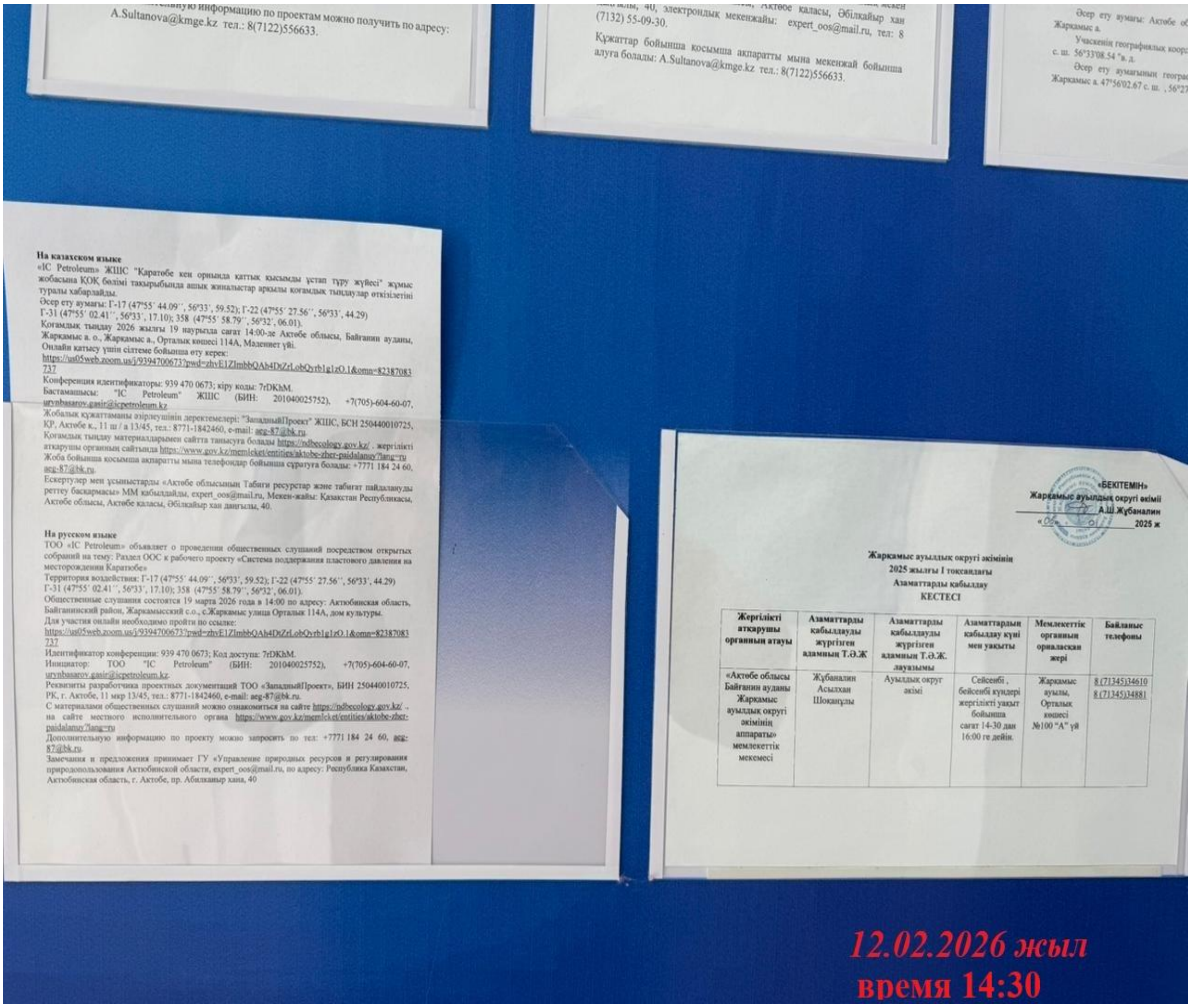

…ительную информацию по проектам можно получить по адресу: A.Sultanova@kmge.kz тел.: 8(7122)556633.

…Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан …, 40, электрондық мекенжайы: expert_oos@mail.ru, тел: 8 (7132) 55-09-30.

Құжаттар бойынша қосымша ақпаратты мына мекенжай бойынша алуға болады: A.Sultanova@kmge.kz тел.: 8(7122)556633.

На казахском языке

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнында қаттық қысымды ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына ҚОҚ бөлімі тақырыбында ашық жиналыстар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.

Әсер ету аумағы: Г-17 (47°55′ 44.09′′, 56°33′, 59.52); Г-22 (47°55′ 27.56′′, 56°33′, 44.29) Г-31 (47°55′ 02.41′′, 56°33′, 17.10); 358 (47°55′ 58.79′′, 56°32′, 06.01).

Қоғамдық тыңдау 2026 жылғы 19 наурызда сағат 14:00-де Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а. о., Жарқамыс а., Орталық көшесі 114А, Мәдениет үйі.

Онлайн қатысу үшін сілтеме бойынша өту керек:
https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQyrb1g1zO.1&omn=82387083737

Конференция идентификаторы: 939 470 0673; кіру коды: 7rDKhM.

Бастамашысы: "IC Petroleum" ЖШС (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz

Жобалық құжаттаманы әзірлеушінің деректемелері: "ЗападныйПроект" ЖШС, БСН 250440010725, ҚР, Ақтөбе қ., 11 ш / а 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru

Қоғамдық тыңдау материалдарымен сайтта танысуға болады https://ndbecology.gov.kz/ , жергілікті атқарушы органның сайтында https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru

Жоба бойынша қосымша ақпаратты мына телефондар бойынша сұратуға болады: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.

Ескертулер мен ұсыныстарды «Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ қабылдайды, expert_oos@mail.ru, Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40.

На русском языке

ТОО «IC Petroleum» объявляет о проведении общественных слушаний посредством открытых собраний на тему: Разлел ООС к рабочего проекту «Система поддержания пластового давления на месторождении Каратюбе»

Территория воздействия: Г-17 (47°55′ 44.09′′, 56°33′, 59.52); Г-22 (47°55′ 27.56′′, 56°33′, 44.29) Г-31 (47°55′ 02.41′′, 56°33′, 17.10); 358 (47°55′ 58.79′′, 56°32′, 06.01).

Общественные слушания состоятся 19 марта 2026 года в 14:00 по адресу: Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс улица Орталык 114А, дом культуры.

Для участия онлайн необходимо пройти по ссылке:
https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQyrb1g1zO.1&omn=82387083737

Идентификатор конференции: 939 470 0673; Код доступа: 7rDKhM.

Инициатор: ТОО "IC Petroleum" (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz.

Реквизиты разработчика проектных документаций ТОО «ЗападныйПроект», БИН 250440010725, РК, г. Актобе, 11 мкр 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru.

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте https://ndbecology.gov.kz/ ., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по тел: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области, expert_oos@mail.ru, по адресу: Республика Казахстан, Актюбинская область, г. Актобе, пр. Абилхаиыр хана, 40

«БЕКІТЕМІН»
Жарқамыс ауылдық округі әкімі
_______________А.Ш.Жұбаналин
«06» 01 ______ 2025 ж

Жарқамыс ауылдық округі әкімінің
2025 жылғы І тоқсандағы
Азаматтарды қабылдау
КЕСТЕСІ

Жергілікті атқарушы органның атауы	Азаматтарды қабылдауды жүргізген адамның Т.Ә.Ж	Азаматтарды қабылдауды жүргізген адамның Т.Ә.Ж. лауазымы	Азаматтардың қабылдау күні мен уақыты	Мемлекеттік органның орналасқан жері	Байланыс телефоны
«Ақтөбе облысы Байғанин ауданы Жарқамыс ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі	Жұбаналин Асылхан Шоқанұлы	Ауылдық округ әкімі	Сейсенбі , бейсенбі күндері жергілікті уақыт бойынша сағат 14-30 дан 16:00 ге дейін.	Жарқамыс ауылы, Орталық көшесі №100 "А" үй	8 (71345)34610 8 (71345)34881

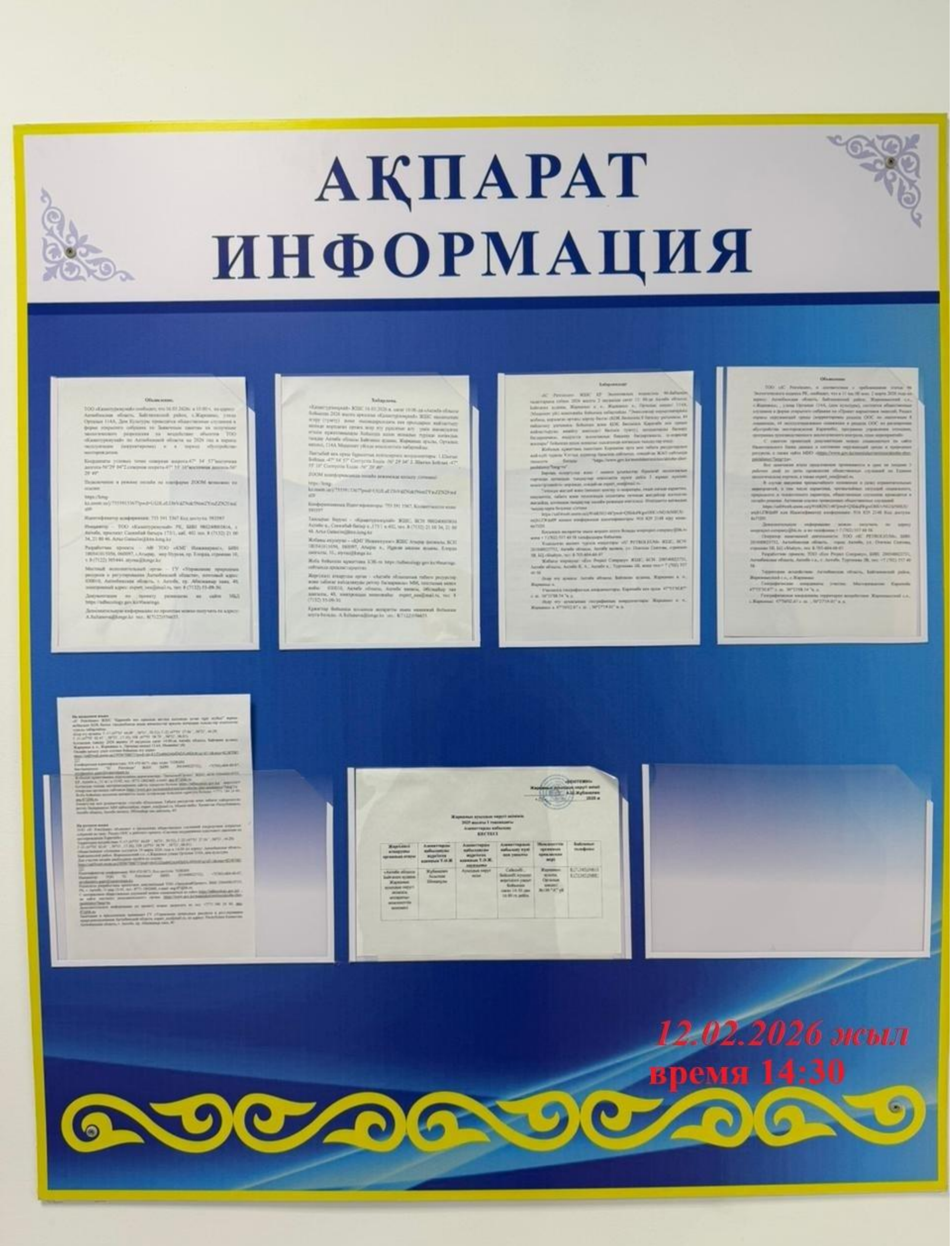
АҚПАРАТ
ИНФОРМАЦИЯ
12.02.2026 жыл
время 14:30

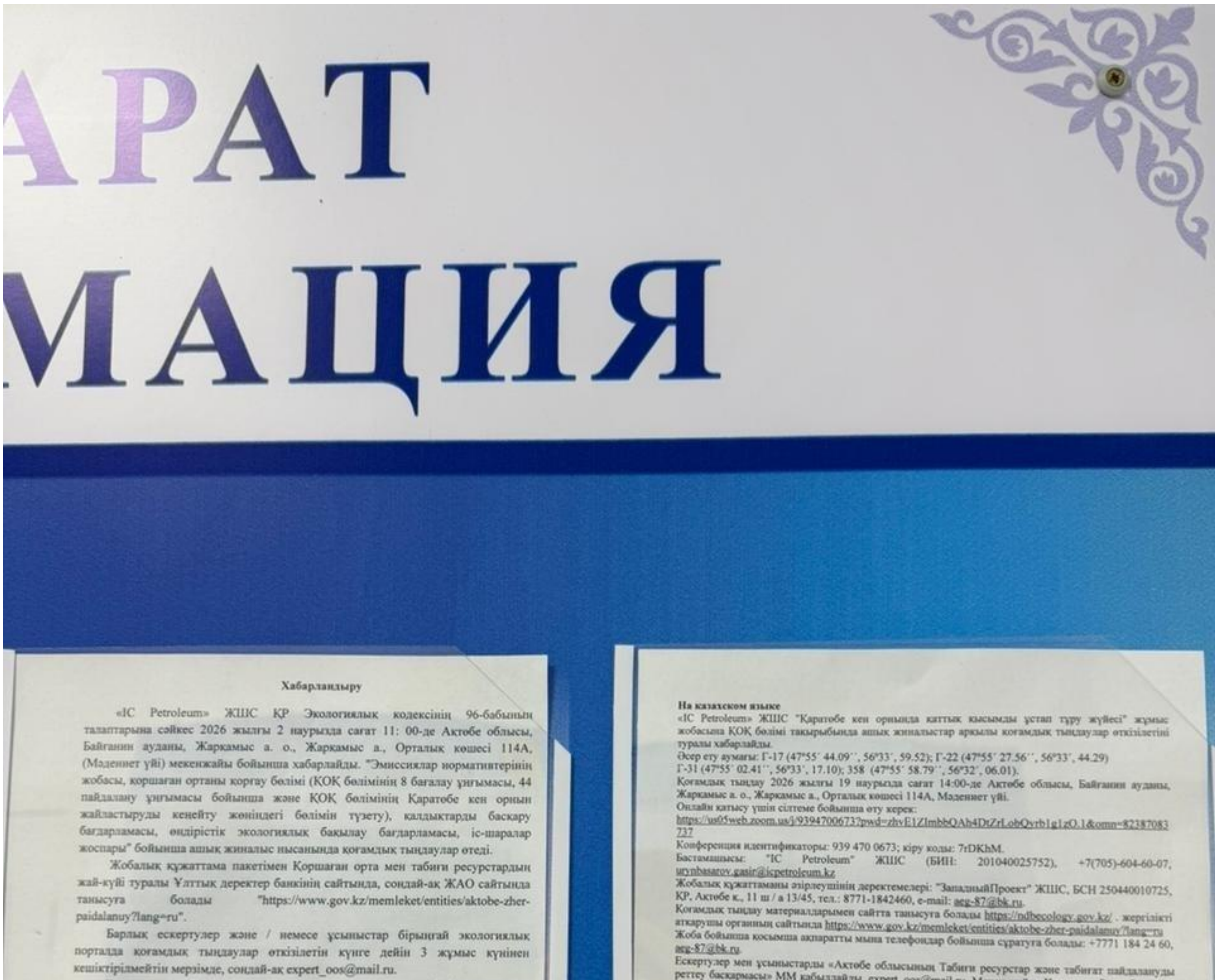

Хабарландыру

«IC Petroleum» ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2026 жылғы 2 наурызда сағат 11: 00-де Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а. о., Жарқамыс а., Орталық көшесі 114А, (Мәдениет үйі) мекенжайы бойынша хабарлайды. "Эмиссиялар нормативтерінің жобасы, қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚ бөлімінің 8 бағалау ұңғымасы, 44 пайдалану ұңғымасы бойынша және ҚОҚ бөлімінің Каратөбе кен орнын жайластыруды кеңейту жөніндегі бөлімін түзету), қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, іс-шаралар жоспары" бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтеді.

Жобалық құжаттама пакетімен Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкінің сайтында, сондай-ақ ЖАО сайтында танысуға болады "https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru".

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар бірыңғай экологиялық порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде, сондай-ақ expert_oos@mail.ru.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда, қоғамдық тыңдаулар онлайн-режимде өткізіледі. Өткізілетін қоғамдық тыңдауларға белсенді сілтеме

https://us04web.zoom.us/j/9168292148?pwd=QXhkdWgwOHUvNG1kN0lUUmtjb1ZWdz09 немесе конференция идентификаторы: 916 829 2148 кіру коды: 6n71D5.

Қосымша ақпаратты мына жерден алуға болады ecoproject.company@bk.ru және + 7 (702) 557 40 58 телефондары бойынша.

Ұсынылған қызмет түрінің операторы: «IC PETROLEUM» ЖШС, БСН: 201040025752, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, ул. Отегена Сеитова, строение 3В, БЦ «Shabyt», тел: 8-705-604-60-07

Жобаны әзірлеуші: «Eco Project Company» ЖШС, БСН: 200540023731, Ақтөбе облысы, Ақтөбе Қ. А., Ақтөбе қ.., Тургенева 3В, және тел-+ 7 (702) 557 40 58 .

Әсер ету аумағы: Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а. о., Жарқамыс а.

Учаскенің географиялық координаттары: Каратюбе кен орны 47°55'30.87" с. ш. 56°33'08.54 "в. д.

Әсер ету аумағының географиялық координаттары: Жарқамыс а. о., Жарқамыс а. 47°56'02.67 с. ш. , 56°27'19.01" в. д.

На казахском языке

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнында қаттық қысымды ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына ҚОҚ бөлімі тақырыбында ашық жиналыстар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізілетіні туралы хабарлайды.
Әсер ету аумағы: Г-17 (47°55´ 44.09´´, 56°33´, 59.52); Г-22 (47°55´ 27.56´´, 56°33´, 44.29) Г-31 (47°55´ 02.41´´, 56°33´, 17.10); 358 (47°55´ 58.79´´, 56°32´, 06.01).
Қоғамдық тыңдау 2026 жылғы 19 наурызда сағат 14:00-де Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а. о., Жарқамыс а., Орталық көшесі 114А, Мәдениет үйі.
Онлайн қатысу үшін сілтеме бойынша өту керек:
https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQvrb1g1zO.1&omn=82387083737
Конференция идентификаторы: 939 470 0673; кіру коды: 7rDKhM.
Бастамашысы: "IC Petroleum" ЖШС (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz
Жобалық құжаттаманы әзірлеушінің деректемелері: "ЗападныйПроект" ЖШС, БСН 250440010725, ҚР, Ақтөбе қ., 11 ш / а 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru.
Қоғамдық тыңдау материалдарымен сайтта танысуға болады https://ndbecology.gov.kz/ . жергілікті атқарушы органның сайтында https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru
Жоба бойынша қосымша ақпаратты мына телефондар бойынша сұратуға болады: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.
Ескертулер мен ұсыныстарды «Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ қабылдайды, expert_oos@mail.ru, Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40.

На русском языке

ТОО «IC Petroleum» объявляет о проведении общественных слушаний посредством открытых собраний на тему: Раздел ООС к рабочего проекту «Система поддержания пластового давления на месторождении Каратюбе»
Территория воздействия: Г-17 (47°55´ 44.09´´, 56°33´, 59.52); Г-22 (47°55´ 27.56´´, 56°33´, 44.29) Г-31 (47°55´ 02.41´´, 56°33´, 17.10); 358 (47°55´ 58.79´´, 56°32´, 06.01).
Общественные слушания состоятся 19 марта 2026 года в 14:00 по адресу: Актюбинская область, Байганинский район, Жаркамысский с.о., с.Жаркамыс улица Орталык 114А, дом культуры.
Для участия онлайн необходимо пройти по ссылке:
https://us05web.zoom.us/j/9394700673?pwd=zhvE1ZImbbQAh4DtZrLobQvrb1g1zO.1&omn=82387083737
Идентификатор конференции: 939 470 0673; Код доступа: 7rDKhM.
Инициатор: ТОО "IC Petroleum" (БИН: 201040025752), +7(705)-604-60-07, urynbasarov.gasir@icpetroleum.kz.
Реквизиты разработчика проектных документаций ТОО «ЗападныйПроект», БИН 250440010725, РК, г. Актобе, 11 мкр 13/45, тел.: 8771-1842460, e-mail: aeg-87@bk.ru.
С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте https://ndbecology.gov.kz/ ., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru
Дополнительную информацию по проекту можно запросить по тел: +7771 184 24 60, aeg-87@bk.ru.
Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области, expert_oos@mail.ru, по адресу: Республика Казахстан, Актюбинская область, г. Актобе, пр. Абилкаиыр хана, 40

Қосымша 5.

«IC Petroleum» ЖШС "Қаратөбе кен орнындағы қабат қысымын ұстап тұру жүйесі" жұмыс жобасына "Қоршаған ортаны қорғау" бөлімі бойынша өткізілетін қоғамдық тыңдаудың бағдарламасы.

Өткізу күні: 19.03.2026ж.

Өткізу уақыты: 14:00

Өткізу орны: Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жарқамыс а/о, Жарқамыс ауылы, Орталық к-сі, 114А (Мәдениет үйі)

Уақыты	**Регламент**
13:30 – 14:00	Қоғамдық тыңдау қатысушыларын тіркеу
14:00 – 14:05	Жергілікті атқарушы орган өкілінің кіріспе сөзі
14:05 – 14:10	Қоғамдық тыңдау хатшысын сайлау
14:10 – 14:30	Баяндамашыны тыңдау
14:30 – 14:55	Сұрақтар мен жауаптар, пікір алмасу
14:55 – 15:00	Қоғамдық тыңдау хаттамасын қабылдау

Нысан атауы: «Қаратөбе» кен орыны

Оператор: «IC Petroleum» ЖШС

Жобаны әзірлеген: "ЗападныйПроект" ЖШС

Қосымша 5.

«IC PETROLEUM» ЖШС

«Қоршаған ортаны қорғау» бөлімі жұмыс жобасына «Қаратөбе кен орнындағы қабат қысымын ұстап тұру жүйесі».

1

ЖОБАЛАНҒАН ОБЪЕКТІНІҢ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕРІ

_Жоспарланған қызметке тапсырыс беруші :
_«IC PETROLEUM» ЖШС.
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, Ақтөбе қаласы; .
Бас жобалаушы компания: «KJS Project & Consulting» ЖШС, Заңды/пошталық мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Ақтау қаласы, мкр. 29 А. №54 ғимарат.
Экологиялық жобаларды орындаушы: «ЗападныйПроект» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, БСН 250440010725, Қазақстан Республикасы, Ақтөбе қаласы, 11-шағын аудан.

2

ЖОБАЛАНҒАН ОБЪЕКТІНІҢ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕРІ

- Жобаланатын объект Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі 1 және 2-қосымшаларында көзделмеген және қоршаған ортаға әсерді міндетті бағалау (ҚОӘБ) рәсімінен, сондай-ақ жоспарланып отырған қызметтің әсеріне скрининг жүргізу рәсімінен өтуге жатпайды.
- Құрылыс кезеңіндегі жобаланған объектінің санаты Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 12-бабының 2-тармағына сәйкес айқындалады: «Осы Кодекстің 2-қосымшасында қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілерді I, II және III санаттарға жатқызуға негіз болатын қызмет түрлері мен өзге де критерийлер белгіленеді. 2-қосымшада көрсетілмеген немесе ондағы критерийлерге сәйкес келмейтін қызмет түрлері **IV санаттағы объектілерге** жатқызылады».
- Осы Кодекстің 2-қосымшасында көрсетілмеген немесе онда белгіленген критерийлерге сәйкес келмейтін қызмет түрлері IV санаттағы объектілерге жатады.
- Объектіні санаттарға жатқызу Экологиялық кодекстің 12-бабы 4-тармағының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады, атап айтқанда:
  – осы тармақтың 1) немесе 2) тармақшаларында көрсетілмеген өзге де жоспарланған қызметке қатысты санаттау оператор тарапынан осы Кодекс талаптарын ескере отырып дербес түрде айқындалады.
- Объектінің қоршаған ортаға әсері минималды, себебі Экологиялық кодекстің 2-қосымшасында бұл қызмет түрі көрсетілмеген және қоршаған ортаға ластаушы заттар шығарындыларының көлемі жылына **10 тоннадан аз**.
- Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2021 жылғы 13 шілдедегі № 246 бұйрығының 13-тармағы 2) тармақшасына сәйкес, қоршаған ортаға ластаушы заттардың 10 тонна/жылдан төмен көлемде шығарылуы объектіні қоршаған ортаға минималды әсер ететін **IV санатқа** жатқызады.

ЖОБАЛАНҒАН ОБЪЕКТІНІҢ ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕРІ

Қаратөбе кен орны Қазақстан Республикасының Ақтөбе облысы Байғанин ауданы аумағында орналасқан.
Аудан орталығы және ең жақын теміржол станциясы – Қарауылкелді станциясы, Байғанин кенті болып табылады, ол кен орнынан солтүстік-батыс бағытта шамамен 100 км қашықтықта орналасқан.
Облыс орталығы – Ақтөбе қаласы Қаратөбе кен орнынан солтүстік-солтүстік-шығыс бағытта 260 км қашықтықта орналасқан.
Аумақ сирек қоныстанған.
Ең жақын елді мекендер: батыс бағытта 10 км қашықтықта, Ембі өзенінің оң жағалауында орналасқан Жарқамыс кенті және Қарауылкелді теміржол станциясы.
Жақын орналасқан игеріліп жатқан кен орындары: Ақжар – 30 км, Кеңқияқ – 120 км және Жаңажол – 70 км қашықтықта орналасқан.

Осы жобада келесі құрылыстарды салу көзделеді:

Жұмыс жобасымен қабат қысымын ұстап тұру жүйесінің (ҚҚҰЖ/СППД) келесі құрылыстарын салу көзделген:

- Су тарату пункті (СТП/ВРП);
- Қабатқа айдалатын суға арналған айдау сорғы станциясы;
- Қысымды арттыру сорғы станциясы;
- Қолданыстағы РВС-3 резервуарынан сорғы станциясына дейін қысымы Ру 1,6 МПа болатын су құбырын жобалау;
- Сорғы станциясынан су тарату пунктіне дейін қысымы Ру 16 МПа болатын су құбырын жобалау;
- Қабатқа су айдау үшін Г16, Г17, Г22, Г31, 338, 358 айдау ұңғымаларының сағаларын жабдықтау, сондай-ақ СТП-дан ұңғымаларға дейін қысымы Ру 16 МПа болатын кәсіпшілік құбырларды (желілік бөлігі) жобалау.

Қабат қысымын ұстап тұру жүйесі (ҚҚҰЖ/СППД) объектісінің қуаты:

- ҚҚҰЖ өнімділігі – тәулігіне 720 т дейін;
- Айдау ұңғымасының сағасындағы судың қысымы – 16 МПа.

НЫСАННЫҢ ФУНКЦИЯЛЫҚ МАҚСАТЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

ҚАБАТ СУЫН ДАЙЫНДАУ ЖҮЙЕСІ (ҚҚҰЖ/СППД)

Осы жұмыс жобасында Қаратөбе кен орнының мұнайды дайындау қондырғысының (УПН) қолданыстағы аумағында орналасатын қабат суын дайындау және қабатқа айдау жүйесін (ҚҚҰЖ) жобалау қарастырылған.

Механикалық қоспалар мен қалдық мұнайдан тазартылған қабат суы қолданыстағы суды терең тазарту блоктық қондырғысынан (БУГОВ) кейін көлемі 1000 м³ болатын қолданыстағы РВС-3 жинақтаушы резервуарына түседі.

РВС-3 резервуарынан тазартылған су Р-3 және Р-4 қысымды арттыру сорғыларына беріледі. Бұл жерде қабат суының қысымы 1,6 МПа дейін арттырылып, әрі қарай Ø159×8 құбыры арқылы Р-1 және Р-2 айдау сорғыларына жеткізіледі.

Айдау сорғыларынан 16 МПа қысыммен қабат суы Ø159×14 коллекторы арқылы су тарату пунктінің (СТП) блогына беріледі. Бұл жерде су №№ Г-16, Г-17, Г-22, Г-31, 338, 358 айдау ұңғымаларының сағаларына таратылады.

Ұңғымаларға айдалатын судың есебі су тарату пунктінің (СТП) блогында жүргізіледі, мұнда әрбір ұңғымаға жеке шығын өлшегіштер қарастырылған.

ҚҚҰЖ жабдықтарынан шығатын дренаж УПН аумағындағы қолданыстағы Е-1 дренаждық сыйымдылығына бағытталады.

НЫСАННЫҢ ФУНКЦИЯЛЫҚ МАҚСАТЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Жобаланған объектілер бойынша инженерлік қамтамасыз ету жүйесі

Жобаланған объектілер бойынша инженерлік қамтамасыз ету жүйесі келесі жүйелерден тұрады:

- электрмен жабдықтау жүйесі;
- автоматтандыру жүйесі;
- өрт және жарылыс қауіпсіздігі жүйесі.

Нысанның Ақтөбе облысындағы орналасу картасы

Қаратөбе кен орны

АУАНЫҢ ЛАСТАНУЫНА ӘСЕРІН БАҒАЛАУ

Источники выделения и выбросов загрязняющих веществ на период строительства

Құрылыс кезіндегі ластаушы көздер:

- Құрылыс-монтаж жұмыстары кезеңінде атмосфералық ауаны ластау көздері болып табылатын:
- Жер жұмыстары – №6001-001
  Шаңданатын материалдарды қайта төгу –№6002-001
  Тегістеу машиналары –№6003-001
  Ағаш өңдеу фрезасы –№6004-001
  Дәнекерлеу жұмыстары –№6005-001
  Бояу-лак жұмыстарын жүргізу –№6006-001
  Битум жағу –№6007-001
  Мастика жағу –№6008-001
  Асфальт төсеу жұмыстары – №6009-001
  Арнайы техниканың жұмысы – №6010-001
  Жылжымалы компрессорлар – №0001-001
  Жылжымалы дизельді электр станциялары –№0002-002
  Битум қазандары – №0003-003

Шығарындылардың көлемі қолданыстағы әдістемелерге сәйкес есептеу әдісімен анықталды.

Құрылыс кезінде шығатын ластаушы заттардың жалпы көлемі:

Барлығы: 0.415449674 т/жыл,

Эксплуатация кезінде: ластаушы көздер НДВ жобаларында қарастырылған.

Судың әсерін бағалау

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ТҰТЫНУ ҚАЛДЫҚТАРЫ

Құрылыс кезінде қоршаған ортаға зиянды әсер етудің ықтимал көздеріне айналуы мүмкін өндіріс және тұтыну қалдықтарының әртүрлі түрлері пайда болады. Электр энергиясын алыс қашықтыққа тасымалдау – қалдықсыз процесс.

Құрылыс кезеңінде қоршаған ортаны ластау көздеріне топырақты ластауы мүмкін жанар-жағармай қоймалары жатады. Құрылыс алаңының өндірістік қалдықтармен (сымдардың қалдықтары, қабылданбаған өнімдер және т.б.) ластануы мүмкін.

2026 жылға арналған қалдықтардың жинақталу шегі

Қалдықтардың атауы	Ағымдағы позициядағы жинақталған қалдықтардың көлемі, тонн/год	Жинақтау шегі, тонн/год
1	2	4
Барлығы:	-	0,87578
оның ішінде өндіріс қалдықтары	-	0,06578
тұтыну қалдықтары	-	0,81
	қауіпті қалдықтар	
Құрамында қалдықтары бар немесе қауіпті заттармен ластанған қаптама	-	0,0025
Майлы шүберек	-	0,02413
	қауіпсіз қалдықтар	
Дәнекерлеу қалдықтары	-	0,03915
Аралас коммуналдық қалдықтар	-	0,81
Басқа құрылыс қалдықтары	-	-

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ТҰТЫНУ ҚАЛДЫҚТАРЫ

- Құрылыс кезеңінде пайда болған барлық қалдықтар жинақталуына қарай кейіннен келісім-шарт бойынша мамандандырылған ұйымға жөнелту үшін уақытша қалдықтарды сақтау қоймасына тасымалданады.
- Алынған қалдықтарды мамандандырылған ұйыммен келісім-шарт бойынша дәнекерлеу жұмыстары аяқталғаннан кейін шығару жоспарлануда.
- Уақытша қалдықтарды сақтау орындары қалдықтарды кәдеге жарату, кәдеге жарату және кәдеге жарату жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын үшінші тұлғаларға бергенге дейін алты айдан аспайтын мерзімге қалдықтарды қауіпсіз жинауға арналған.

ҚОРЫТЫНДЫ

- Жоба Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінің талаптарын орындау мақсатында әзірленген, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарын іске асыру барысында қабылданған нормативтік және өзге де актілерде белгіленген ережелер мен нормаларды сақтау үшін жасалған.
  Жобада қоршаған ортаның қазіргі жағдайы көрсетілген, негізгі әсер факторлары қарастырылған; жобаны жүзеге асыру кезінде қоршаған ортаға минималды әсер етуге мүмкіндік беретін техникалық шешімдер мен іс-шаралар берілген.
- Қоршаған ортаға әсерді бағалау жүргізілген нәтижелер көрсеткендей, барлық табиғатты қорғау іс-шаралары сақталған жағдайда қоршаған ортаға айтарлықтай және қайтымсыз зиян келтірілмейді.
  Жобаланған нысанның жер үсті және жер асты суларына, атмосфераға, жер қыртысына, топыраққа, жануарлар мен өсімдіктер әлеміне және адамға тигізетін теріс әсері аз болады және өндірістік нысан орналасқан ауданның экологиялық тепе-теңдігінің бұзылуына әкелмейді.
- Жобада қабылданған шешімдердің талдауы, есептеулермен расталғандай, жобаланған нысанды іске асыру қоршаған табиғи ортаның жағдайының нашарлауына әкелмейді.
  Осылайша, жобаланған нысаннан (көзінен) шығатын заттар атмосфералық ауа ластануына айтарлықтай әсер етпейді.
  Барлық ластаушы заттар шығаратын көздерден шығатын заттар атмосфераға ең жоғары рұқсат етілген шығарындылар ретінде қабылданады.

Назар аударғаныңызға рақмет!